

San Pablobi

ROMANO

Bainni utire toyani saobi

Saludo

1 ¹Yë'ë, Pablo, Jesucristo ta'yejeiye yo'o conguë, Riusu cuencueni raosi'quë sëani, Riusu cocarebare quëani achoguë ba'iyë yë'ë. ²Riusu ira bain cuencueni ai ba'irëña raosi'cuabi baguë te'e ruiñe ba'i cocarebare toyani jo'cajën, ³Riusu Zin, mai Ējaguë Jesucristo, baguë rajja'yete quëani jo'cajën ba'nhuë. Baguë bainguë'ru ba'iyë cato, mai ira taita ba'isi'quë David hue'eguë, baguë bainguë yo'je rajja'guë baji'i. ⁴Ja'nca ba'iguëta'an, Riusubi si'a jëja baguë ta'yejeiyete yo'oni ëñoguë, baguë Zinrebare baguëte re'huani go'ya rai güeseni, maire ëñobi. ⁵Ja'nca ëñoguë, maire conreba conguë, baguë cocareba quëani achocuare maire re'huani raobi. Si'a bainbi achani, Cristoni si'a recoyo ro'taja'bë caguë, Cristo ba'iyete quëani achocuare maire raobi. ⁶Ja'nca raoguë, güina'ru mësacua're'ga Jesucristo bainre cuencueni re'huaye ro'taji Riusu. ⁷Ja'nca sëani, mësacua Roma huë'e jobo ba'icua, Riusu yësi'cua, Cristo bain te'e ruiñe ba'icua'ru cuencueni re'huasi'cua, mësacuanani ën cocare toyani saoyë yë'ë. Mai Taita Riusu, mai Ējaguë Jesucristo naconi, bacuabi mësacuanani ai ta'yejeiye conreba conja'bë, cayë. Mësacuanani bojo reconoã huanonë ba'icua're re'huaja'bë cayë. Mësacua recoyo bojojën ba'ijë'ën, cayë.

Pablo quiere visitar Roma

⁸Ru'ru, ëñere quëayë yë'ë. Si'a ën yija bainbi mësacua Jesucristoni recoyo ro'tayete achajëna, mësacua si'acuare oiye ro'taguë, yë'ë Taita Riusuni ai bojoguë, mësacua ba'iyete Riusuni Surupa cayë yë'ë,

Jesucristobi yê'ère quëaguëna. ⁹Te'le ruiñe cayë yê'ë. Ja'nca caguëna, Riusubi ja'anre güina'ru masi güeseye poreji. Ja'anguëni si'a recoyobi si'a jëja congruë ba'iyë yê'ë, baguë Espíritubi congruëna. Ja'nca congruë, baguë Zin ba'iyë, baguë cocareba ja'anre si'a bainni quëani achoyë yê'ë. Quëani achoguë, mësacua ba'iyete Riusuni sencaiguëna, Riusubi yê'ë ujayete achaji. ¹⁰Ja'nca ujaguë yurera mësacuana ëñaguë saiyete yê'ère re'huacaijê'ën, Riusuni señe yê'ë. Baguë yëye'ru yo'oja'guë cayë. ¹¹Mësacuani ai ba'iyë ai cu'e ëaji. Mësacuani ëñani, Quê'rë jëja reconoa re'huasi'cua'ru ruinjê'ën caguë, Riusu Espiritu yê'ëna insise'ere mësacuana insireba insiye ro'tayë yê'ë. ¹²Mai recoyo ro'tajën ba'iyete sa'ñeña bojojën, sa'ñeña quê'rë jëja reconoa re'huajën bañuni cayë yê'ë.

¹³Yê'ë bain ai yësi'cua, ëñere mësacuani quëani achoye yëyë yê'ë. Ai ba'iyë mësacuana ëñaguë saza caguëta'an, poremai'huë yê'ë. Mësacua jubëna sani, si'a ën yija yo'ogüë ba'ise'e'ru, Riusu yo'ore yo'oni bojoza caguë, ba saiyete ëjoyë. ¹⁴Riusu cuencuesi'quë sëani, si'a bain judío jubë ba'ima'icuaana sani, Riusu cocarebare quëani achoye bayë yê'ë. Uti ye'yësi'cua, yequëcua airu ye'yësi'cua, yequëcua masijën cacua, yequëcua ro ro'tajën cacua, si'a bainna saiyë bayë yê'ë. ¹⁵Ja'nca sëani, mësacua Roma bainre'ga cu'e ëaguëna, Cristo cocarebare mësacuani quëani achoye yëyë yê'ë.

El poder del evangelio

¹⁶Yê'ë'ga yua gare huaji yëye beoye Riusu cocarebare quëani achoyë, Riusu ta'yejeiyereba ba'i cocare sëani. Si'a bainbi ba cocare si'a recoyo ro'tajën ba'itoca, Riusubi ai ta'yejeiyereba yo'oni, bacuare tëani re'huani baji. Ru'ru, judío bain, ja'n'rëbi judío bain jubë ba'ima'icua, si'acuani baguë tëani re'huani bayete masi güeseji. ¹⁷Riusu cocarebare ëñato, Riusu re'oye ba'iyete masiye poreyë mai. Mailbi Jesucristoni si'a recoyo ro'tatoca, Riusubi maini ëñani, re'o bain ba'iyë maire çaji. Ja'nca çaji Riusu coca toyani jo'case'e: "Cristoni si'a recoyo ro'taguë, ja'anguë yua Riusu re'o bainguë case'e ba'iguëbi te'le ruiñera huajë recoyore baguë, si'arën ba'ija'guë'bi" toyani jo'case'e ba'iji.

La culpa de la humanidad

¹⁸Yureca, Riusubi bain gu'aye yo'oye, Riusuni gu'a güeyë, ja'an si'ayete bëinguë ro'taguë ëñaji. Baguë bënni senjoja'ñete guënamë re'otobi masi güeseji. Baguë te'le ruiñe ba'i cocare cani achoguëna, bacuabi ba coca ye'yo'cuare ëñejën, gu'aye yo'ojën ba'iyë. ¹⁹Gu'aye yo'ojën ba'ijëna, Riusubi bacuani bënni senjoji, baguë ba'iyë yua te'le ruiñe masi güesese'e sëani. ²⁰Bain ñacobi baguë ba'iyete ëñama'icuaata'an, Riusu ën re'oto re'huani jo'case'ere ëñajën, baguë ba'iyë, baguë ta'yejeiye carajeima'iñe,

ja'anre te'e ruiñe masiye poreyë. Ja'nca masiye porecuabi baguë ën re'oto re'huani jo'case'ere ëñani, Riusu ba'iyete ye'yeye poreyë. Ja'nca porecuabi Riusuni tin ro'taye porema'iñë. ²¹Riusu ba'iyete masicuata'an, baguëni te'e ruiñe ëñamajën ba'iyë bacua. Baguëni Surupa caye beoye ba'ijën, baguëni bojoma'iñë. Ja'nca yo'ojën, ro bacua ëase'e se'gare ro ro'tajën, ro quë'rë gu'aye yo'ojën ro'tajën ba'iyë. Zije re'otore ganijën ba'iyë'ru ba'iyë. ²²“Te'e ruiñe ye'yesi'quë'ë ye'ë” cacuata'an, ro ro'tajën ba'icua ruën'ë. ²³Mai Riusu carajeima'iguëte ro jo'cani senjoni, bain carajeicua, ca hua'i hua'na, yequë hua'i hua'na, aña hua'na, ja'ancua ba'iyë'ru imageña ro te'ntoni nëconi, ja'anna ro gugurijën bojohuë.

²⁴Te'e ruiñe ro'tamajën ba'icua ruinsi'cua sëani, Riusubi caji: “Ro mësucua gu'a ëase'e se'gare ro'tani, ja'anna bonëni saijë'n” caguë, bacuare jo'cani senjoji. Gu'aye se'ga yo'ojën, sa'ñeña si'si ro'tajën, bacua gu'a ga'nihuëanbi sa'ñeña ro a'ta yo'ojën, sa'ñeña gue ëase'e yo'ojën ba'iyë. ²⁵Ja'nca ba'icuaabi Riusu cocarebare ëñani, Gu'a coca'ë cajën, ro coqueye se'gare ro'tajën bojoyë. Riusu re'huani jo'case'ere ëñani, ja'an se'gare bojojën cuirajën, ja'an se'gana gugurijën ba'iyë. Riusurebare ro'tamajën, baguëte senjoñë. Senjocuata'an, ja'anguëni caraye beoye bojo cocare quëani achojën ba'ire'ahuë. Ja'nca ra'ë'ë.

²⁶Riusure jo'cani senjocua sëani, Riusubi bacua a'ta yo'oyete ëñaguë, Siso gu'aji caguë, ro bacua gue gu'a ëase'ena jo'cani senjoji. Romi hua'na'ga bacua gu'a ga'nihuëanbi sa'ñeña a'ta yo'ojën, sa'ñeña gu'aye së'ajën, Riusu re'huani jo'case'ere ro'taye beoye ba'ijën, ro bacua si'si ëase'e se'gare cu'ejën ba'iyë. ²⁷Güina'ru, ëmëcuabi Riusu re'huani jo'case'ere ro'taye beoye ba'ijën, romire cu'eyete güejën, sa'ñeña ro gu'aye së'ajën, ja'nca'ru ro bojojën ba'iyë. Ja'nca yo'ojënna, Riusure siso gu'aguëna, bacua se'ga Riusu bënni senjosi'cua ba'ija'cua'ë.

²⁸Riusu te'e ruiñe ba'iyete ye'yeye güejënna, Riusubi ro gu'aye yo'ojën ba'ija'bë caguë, bacuare si'si recoñoa ro'tacuare senjobi. ²⁹Bacua'ga si'a gu'ayete caraye beoye yo'oreba yo'oyë. Sa'ñeña ro a'ta së'ajën ba'iyë. Bonse ba ëaye rëinji. Bacua se'ga ba'iyë'ru huanone ba'iyë. Gue ëase'e se'gare cu'ereba cu'ejën ba'iyë. Bainre huani senjoñë. Sa'ñeña huayë. Ro coqueyë. Gu'a coca cayë. Yequëcua ba'iyete hui'ya achoyë. ³⁰Sa'ñeña gu'aye cayë. Riusuni je'o bayë. Yequëcuabi coca yihuojënna, achaye güeyë. Ro bacua ba'iyë se'gare re'oye cayë. Gu'aye yo'oyete caraye beoye ro'tayë. Pë'caguë sanhuëbi guansejënna, ro achajën, tin yo'oyë. ³¹Re'oye yo'oye gare huesëyë. Bacuani fiatoca, ro'imal'iñë. Recoyo re'o huanone beoyë. Yequëcuani oijën conma'iñë. ³²Riusubi yihuoni jo'caguëna, bacuabi ba cocare masiyë. “Ja'nca'ru yo'otoca, huesëni si'aye ba'iji” yihuoni jo'caguëna, bacua gu'ayete yua gue jo'caye beoye yo'ojën ba'iyë. Yequëcua güina'ru yo'ojën ba'icua'ega te'e ruiñe ëñajën bojoyë.

Dios juzga conforme a la verdad

2 ¹Yureca si'a bainni coca yihuoguëna, achajën ba'ijël'ën. Mësacuabi yequëcua yo'ojën ba'iyete si'nse äaye ëñatoca, Riusubi mësacuare'ga si'nseye caji. Mësacua güina'ru yo'ojën ba'ise'ere mësacuanu ro'ta güesequëna, sehuoye beoye ba'iyë mësacua. ²Riusubi ja'anrë gu'aye yo'ojën ba'icuaire si'nseguë, te'e ruiñe ro'taguë yo'oji. Ja'anre masiyë mai. ³Ja'nca yo'oguëna, yë'ë bain ai yësi'cua, mësacua'ga güina'ru gu'aye yo'ojën ba'iyë. Yequëcua yo'ojën ba'iyete si'nse äaye ëñatoca, Riusu bënni senjoja'rën ti'anguëna, ¿mësacua jarona jëaja'cua'ne? ⁴Riusubi ai ta'yejeiye conguë ba'iguë, bain sehuoyete bojora'rë ëjoguë, baguë bënni senjoja'ñete yuta cama'iguëna, ¿mësacua guere yo'ojën te'e ruiñe ro'tama'iñe'ne? Riusubi mësacuare ai conguë, mësacua gu'a jucha senjoñete mësacuanu masi güesequë, baguë yëyete masi güesequëna, ¿guere yo'ojën te'e ruiñe ro'tama'iñe'ne mësacua? ⁵Riusubi baguë yëyete masi güesequëna, mësacuare acha ëama'iji, recoyo ro'tajën ba'ima'icuaire sëani. Ja'nca sëani, Riusu bënni senjo umuguse, baguë te'e ruiñe ba'iyete ëño umuguse, ja'an umugusebi ti'anguëna, mësacua se'gabi mësacuare bënni senjoguë ba'ija'yete quë'rë ai ta'yejeiye bënni senjosi'cua ba'ija'cua'ë mësacua. ⁶Si'acuani bacua yo'ojën ba'ise'ere ëñani, bacua bënni senjoja'ñete re'huanu insiji Riusu. ⁷Yureca, yequëcuabi jo'caye beoye re'oye yo'ojën, Riusu ta'yejeiye ba'iyete baguë carajeiye beoye ba'iyete, ja'anre ai ta'yejeiye cu'e äaye ba'ijënna, Riusubi bacuare tëani re'huanu baguë, si'arën ba'ija'yete bacuana insireba insiji. ⁸Yequëcuabi bacua se'ga ba'iyë'ru huanuñe ba'ijën, Riusu te'e ruiñe ba'iyete gu'a güejën, gu'aye yo'oyete ro'tajënna, Riusubi bacuanu ai bëinreba bëinguë, bacuanu bënni senjoreba senjoji. ⁹Gu'aye yo'ocuare cato, si'acuabi ai ja'siye ba'ijën, caraye beoye ai yo'oreba yo'oyë. Riusubi ru'ru judío bainni bënni senjoji. Ja'nrëbi yo'je, judío jubë ba'ima'icuaire'ga bënni senjoji. ¹⁰Ja'nca ba'iguëna, re'oye yo'ocuare cato, Riusu ta'yejeiye ba'iyete, bojo recoyo huanuñe, ja'anre coreba coyë, Riusubi insiguëna. Ru'ru, judío bainna insini, ja'nrëbi yo'je, judío bain jubë ba'ima'icuaire'ga insiji Riusu. ¹¹Riusubi si'a bainre te'e ëñaguë sëani, yequëcuare quë'rë re'oye ëñama'iji. ¹²Moisés coca toyani jo'case'ere beocuabi gu'aye yo'ojënna, Riusubi bacua gu'aye yo'ose'ere ëñani, Moisés coca toyani jo'case'ere ëñoma'iguëbi baguë bënni senjoñete caji. Moisés coca toyani jo'case'ere bacuabi yua ba cocare ye'yejënna, Riusubi bacua tin yo'ojën ba'ise'ere bacuanu masi güeseni, bacua bënni senjoja'ñete insiji. ¹³Bainbi Moisés coca toyani jo'case'ere achani yo'oma'itoca, ba'icuaibi te'e ruin recoyo ba'iyë ti'anma'iñë. Ba cocare achani yo'ojën ba'icua ja'ancuanu Riusubi ëñani, re'o bain ba'iyë caji. ¹⁴Judío bain jubë ba'ima'icuaire'ga yua Moisés

coca toyani jo'case'ere beoyë. Ja'nca beojëna, Riusubi bacua recoyo ro'tajën yo'o yo'oyete ëñani, Moisés coca toyani jo'case'ere'ru güina'ru yo'ojën ba'iyë bacua, caji. ¹⁵Ja'nca yo'ojën, Moisés coca cani jo'case'ere'ru, güina'ru yo'ojën, bacua reconoareba ja'nca ro'tajën ba'icua'e ëñoñë. Riusu re'huanu jo'case'e sëani, bacuabi gu'aye ro'tato, sa'nti recoyo huanoji. Re'oye ro'tato, recoyo re'o huanoji. ¹⁶Ja'nca ba'ijën, Riusu bënni senjo umuguse ti'anguëna, güina'ru recoyo huanone ba'iyë. Ja'an umugusebi Riusubi yua Jesucristote ëñoni, si'a bain yahue ro'tajën ba'ise'ere ëñani, ja'anre cuencueni, bacua bënni senjoñete huo'hueni insiji. Yë'ëbi Riusu cani jo'casi cocare quëani achoguëna, güina'ru ba'ija'guë'bi.

Los judíos y la ley de Moisés

¹⁷Mësacuabi ja'ansi'cua cajën, “Yë'ë yua judío bainguë sëani, re'o bainguë'ë yë'ë. Moisés coca toyani jo'case'ere ye'yesi'quëbi yua Riusu bainguë'ë yë'ë. ¹⁸Moisés coca ye'yesi'quë sëani, Riusu yëyete masiguë, ai re'oye yo'oye masiguë ba'iyë yë'ë” cayë mësacua. ¹⁹Ja'nca cajën, “Yequëcua ba coca huesëcuanu ye'yoye masiyë yë'ë” cayë. “Ñaco ëñama'icua'ru ba'ijëna, bacua gani ma'are ëñoñe masiyë yë'ë” cayë. “Zije re'oto'ru ba'ijëna, bacuani miañe ëñoñe masiyë yë'ë” cayë mësacua. ²⁰“Te'e ruiñe ro'tamajëna, te'e ruiñe ye'yoye masiyë yë'ë. Zin hua'na ba'icua'ru ba'ijëna, te'e ruiñe yihuoye masiyë yë'ë. Moisés coca ye'yesi'quë sëani, te'e ruiñe ba'iyete ai masireba masiyë yë'ë” ja'anre cajën ba'iyë mësacua. ²¹Ja'nca cajën, ro huacha ro'tajën ba'iyë mësacua. Yequëcuanu ye'yoye ro'tajën, ¿mësacua guere yo'ojën, mësacua ye'yojën ba'iyë'ru yo'oma'iñe'ne? “Bonse jianma'ijë'ën” cajën, ¿mësacua guere yo'ojën, bonse jiañe'ne? ²²“Tin romigoni yahue bama'ijë'ën” cajën, ¿mësacua guere yo'ojën, tin romigoni yahue baye'ne? Huacha riusu hua'i te'ntoni nëcose'ere güeyereba güeye cacuata'an, ¿mësacua guere yo'ojën, ba uja huë'ëñare jian cacaye'ne? ²³“Riusu coca ye'yesi'quë'ë yë'ë” cajën, ¿mësacua guere yo'ojën, baguë canu jo'case'ere yo'oma'iñe'ne? Ja'nca yo'omajën, baguëte ro jayaye'ru yo'oyë mësacua. ²⁴Riusu coca uti pëbëna ëñato, “Judío bain jubë ba'imal'icua'ru mësacua judío bain ro'ina Riusu ba'iyete gu'aye cayë” caji. Ja'nca case'e sëani, mësacua ba'iyete ro'tajën ba'ijë'ën. ²⁵Mësacua go neño ga'nihuë tÿoyose'ere ro'tato, re'oye ba'iji, Moisés coca guanseni jo'case'ere'ru yo'otoca. Yo'oma'itoca, ja'nca tÿoyosi'cua ba'ijën, ro ba'iyë. Riusubi ja'anre ëñama'iji. ²⁶Judío bain jubë ba'imal'iguë, go neño ga'nihuë tÿoyoma'isi'quë, ja'anguëbi Moisés coca guansese'ere'ru yo'otoca, Riusubi re'oye yo'oguë ba'iguëre'ru baguëte ëñaji. “Go neño ga'nihuë tÿoyosi'quë'ru te'e ba'iji” caji Riusu. ²⁷Ja'nca ba'iguëna, judío bain jubë ba'imal'icua'ru yua mësacua judío bain gu'aye yo'ojën ba'ise'ere

ẽñani, mėsacuani gu'aye cani jo'cayë. Mėsacuaca yua Moisés coca toyani jo'case'ere bajën, go neño ga'nihuëte tÿyo güesesi'cuata'an, Riusu coca guansese'ere ro ro'tajën, tin yo'ojën ba'iyë. Judío bain jubë ba'ima'licuaca yua go neño ga'nihuëte tÿyo güesema'isi'cuata'an, Riusu coca guansese'ere ru yo'ojën ba'iyë. Ja'nca ba'ijënna, mėsacuabi bacua re'oye yo'ojën ba'iyete ẽñani, mėsacua gu'a juchare masiyë. ²⁸Yureca, Riusu bainreba ba'icua cu'eto çjarocua'ne? ¿Judío bain go neño ga'nihuë tÿyosi'cua se'ga ba'ie'ne? Bañë. ²⁹Riusuni si'a recoyo ro'tajën ba'icua, ja'ancuabi yua Riusu bainreba ba'iyë. Riusu coca ye'yese'le se'gabi Riusuni recoyo ro'taye ti'anma'linë. Riusu Espíritubi ro'ta güeseguëna, te'e ruiñe Riusuni si'a recoyo ro'tajën ba'iyë. Ja'nca ba'ijën, “Bainbi yë'ere re'oye ẽñajën ba'ija'bë” ro'taye beoye ba'iyë. Riusu re'oye ẽñañe se'gare ëjojën ba'iyë bacua.

3 ¹Ja'nca ba'iguëna, judío bain bacua bani'ga, çgue re'oye ba'ie'ne? ²Ai ba'ie ai re'oye ba'iji. Ru'ru cato, Riusubi baguë coca cani jo'case'ere judío bainna insini jo'cabi. ³Yequëcua bacua jubë ba'icuaabi recoyo te'e ruiñe ro'tama'isi'cuata'an, Riusubi baguë cani jo'case'ere tin yo'oma'iji. ⁴Gare banji. Riusu yua te'e ruiñereba yo'oguë ba'iji. Si'a bainbi ro coquejën ba'ito'ga, te'e ruiñe se'ga ba'iji Riusu. Baguë coca toyani jo'case'ere ẽñato, ñaca caji:

Yequëcuabi mē'ere gu'aye cajënna, bacua justicia yo'oye carajën ba'ija'bë caguë, te'e ruin cocabi re'oye sehuoni, bacua'ru quë'rë ta'yejeiye caguë ba'ijë'n.

⁵Yureca gu'a bain hua'na yequëcuabi ñaca sehuojën cayë: “Maibi gu'aye yo'ojënna, bainbi Riusu re'oye yo'oyete quë'rë te'e ruiñe masiye poreyë. Ja'nca porejënna, Riusubi maini bënni senjotoca, ai gu'aye yo'oji” cajën ba'iyë bacua. ⁶Ja'nca cajën, ai huacha cacua ba'iyë. Bacua caye yua te'e ruiñe ba'itoca, bain gu'a jucha yo'ocuanı bënni senjoñe huacha yo'oguë ba'ire'abi Riusu.

⁷Ja'nca sehuoguëta'an, ba gu'a bainbi achamajën, maini cayë: “Yureca, maibi ro coquejën ba'ijënna, bainbi Riusu te'e ruiñe ba'iyete quë'rë ai re'oye masini, baguëni ai ba'ie ai ta'yejeiye cocare cayë. Ja'nca yo'otoca, Riusubi mai gu'aye yo'oyete ẽñani, maini bënni senjoñe beoye gare ba'ire'abi” cayë bacua. ⁸Ja'nca cajën, maini jayaye yëjën, yequëcuabi ja'nca cajën ba'iyë. Yë'lë ye'yo cocare'ga cajën, Güina'ru ye'yoguë cayë yë'lë cajënna, ja'nca ye'yoye beoye gare ba'iyë yë'lë. Te'e ruiñe gare caye beoye ba'iyë bacua. Riusubi ai re'oye yo'oguë, bacuani bënni senjoñe caji.

Todos somos culpables

⁹Yureca, mai hua'na judío bain ba'ijën, çyequëcua'ru quë'rë re'oye ba'ie? Gare bañë. Si'a bain, judío bain, tin bain, si'acuabi gu'a juchana zemosi'cua ba'iyë. ¹⁰Yë'lë case'e'ru Riusu cocabi güina'ru quë'aji:

- Re'lo bain te'e ruiñe ba'licuare cu'eto, gue tinjañe beoye ba'iji.
 11 Riusu ba'iyete ye'yesi'cua, Riusure cu'ejën ba'licua, ja'ancuare cu'etoca, gare beoyë.
 12 Si'a bain beoru yua tin ma'ana bonëni ganijajjën ba'iyë.
 Riusure jo'cani senjojën, gu'aye se'ga yo'ojën ba'iyë.
 Re'oye yo'oye beoye ba'iyë.
 Re'oye yo'ocuare cu'eto, gue tinjañe beoye ba'iji.
 13 Bacua yi'oboanre ancoto, bain tansi gojeña otase'e'ru ba'iyë.
 Bacua yi'o case'e yua ro coqueye se'ga ba'iji.
 Aña hua'na eo baye'ru ba'iyë.
 14 Bacua yi'obobi ai gu'aye careba cani jo'cayë.
 Si'si se'gare cayë.
 15 Bainni je'o bajën, huani senjoñu cajën, ja'anre te'e jëana yo'o ëaye ba'iyë.
 16 Ai gu'aye yo'ojën, huesoni si'ajën, ja'anre ai yo'oreba yo'ojën ganiñë.
 17 Recoyo bojo huanofñete gare huesëjën ba'iyë.
 18 Riusuni te'e ruiñe ëñañe, ja'anre ye'yeye aireba caraji bacuare.
 19 Yureca, Riusu ira coca toyani jo'case'ere bacuabi yua Riusu guansese'e'ru güina'ru yo'oye bayë. Si'a bainbi bacua gu'a juchare ëñani masija'bë caguëna, bain gu'aye yo'ose'ere ro'tajën, Riusuni sehuoye beoye ba'iyë. Riusubi bënni senjoguëna, gare jëaye beoji. 20 Riusu ira coca toyani jo'case'ere ëñani, güina'ru yo'otoca, ja'an yo'oye se'gabi bain re'ojeiye ti'anma'iñë mai. Ja'an cocare ëñani, mai gu'a jucha ba'iyete te'e ruiñera masiyë mai.

La salvación es por medio de la fe

21 Bain hua'nabi Riusu re'lo bain ba'iñu cajën, Moisés ira coca cani jo'case'e'ru güina'ru yo'o ëaye ba'isi'cuata'an, ja'an yo'oye ti'anmaë'ë. Ti'anmatena, yurereba Riusubi tin yo'oye bainni masi güeseji. Moisés, Riusu ira bain raosi'cua, bacuabi ja'an yo'oye ru'ru quëani masi güesejënna, Riusubi yurereba bainni quëani masi güeseji. 22 Riusu re'lo bain ba'iyë yëtoca, Jesucristoni si'a recoyo ro'tajën ba'licua, si'acuare ëñani, Riusubi bacuare re'lo bain ba'iyë caguë, baguë bainrebare re'huani baja'guë'bi. Ja'an yo'oye si'a bainni te'e masi güeseji Riusu. 23 Si'a bain yua gu'aye yo'ojën ba'licuare sëani, Riusu ta'yejei re'otona ti'añe caraji si'acuare. 24 Ja'nca carayeta'an, Cristo Jesusbi mai jucha ro'ire junni tonguëna, Riusubi maire conreba conguë, baguë re'lo bainre maire re'huaji. Re'lo bain ba'iyë'ru maire ëñaji. Jesucristoni si'a recoyo ro'tatoca, Riusu bain ruiñë mai. 25 Riusubi bain gu'a jucha yo'ojën ba'ise'ere ëñaguë, Yuta bënni senjoma'iñë caguë, yure tëca ëjoguë baj'i'i. Èjoni ja'nrebi, yurereba, Si'a bain ëñaja'bë caguë, Cristote ëñoni,

bainre junni tonja'guëte re'huani, maina jo'cabi. Ja'nca jo'cani, mai gu'a jucha ro'ire junni tonguëna, maibi Cristoni si'a recoyo ro'tatoca, mai gu'a juchare huanë yeni, maire mame recoyo re'huani baji. ²⁶Yurereba Riusubi baguë re'oye ba'iyete bainni masi güesequë, baguë tëani re'huani bayete bacuani masi güeseji. Masi güesequë, Jesusni si'a recoyo ro'tacua, si'acuani ëñani, Re'o bain'lë caguë, bacuare baguë bainre re'huani baji.

²⁷“Yë'lë yo'o yo'ose'e se'gabi re'ojani ba'iyë yë'lë” catoca, Riusuna ti'añe beoye ba'iyë. Bain yo'o yo'oyete ëñama'iji Riusu. Cristoni si'a recoyo ro'tatoca, Riusubi conreba conguë, maire re'o bainre re'huani baji.

²⁸Ja'nca sëani, Moisés coca toyani jo'case'e ye'yeye se'gabi Riusu bain ruinë beoye ba'iyë. Jesucristoni si'a recoyo ro'tajën, ja'an se'ga yo'ojënna, Riusubi baguë bainrebare maire re'huani baji.

²⁹¿Mësacua guere ro'taye'ne? ¿Judío bain se'gabi Riusu bain ba'iyë ro'taye? Bañë. Tin bain'ga Riusu bain ba'iyë poreyë, ³⁰gañaguë Riusu ba'iyë sëani. Ja'nca sëani, judío bain go neño ga'nihuë tëyosi'cua ba'ijën, bacua ye'yese'ebi Jesucristoni si'a recoyo ro'tatoca, Riusubi baguë bainre bacuare re'huani baji. Tin bain'ga go neño ga'nihuë tëyoma'isi'cua ba'ijën, Jesucristoni si'a recoyo ro'tatoca, güina'ru baguë bainre bacuare re'huani baji Riusu. ³¹Ja'nca si'a recoyo ro'tajënna, ¿Riusu ira cocabi carajeija'guëguë? Banji. Quë'rë ta'yejeiye te'e ruin coca'ru ba'iji.

El ejemplo de Abraham

4 ¹Yureca, mai ira taita Abraham ba'iguë ba'ise'ere ro'tani, baguë re'oye ba'iguë ba'ise'ere ye'yejë'ën, ²Baguë re'oye yo'o yo'ose'ebi judío bain ro'taye'ru re'ojeisi'quë ba'itoca, “Yë'ëta'an re'oye yo'oguë ba'iyë yë'lë” caye porere'abi. Ja'nca cato'ga, Riusubi, Guaye ro'taji, caguë ëñare'abi. ³Abraham ba'iguë ba'ise'ere masiye yënica, Riusu ira coca toyani jo'case'ere ëñani masijë'ën. Naca caji: “Abrahambi Riusuni si'a recoyo ro'taguëna, Riusubi baguëni ëñani, Re'o bainguë ba'iji” caguë, baguë bainguëre baguëre re'huani babi. Ja'nca caji Riusu coca. ⁴Yureca, mësacua ëñere'ga masiyë. Yo'o yo'oguëbi baguë yo'ore yo'oni tëjini, baguë sueldo curire coji. Ro insise'e beoji. Baguë yo'o yo'ose'ebi coni baji. ⁵Ja'nca ba'iyeta'an, Riusubi bain ba'iyete ëñani, bacua re'oye yo'ose'e ro'ire bacua premiote insimal'iguë ba'iji. Ro gu'a bain ba'icua'eta'an, baguë premiote bacuana ro insiye yëji Riusu. Baguëni si'a recoyo ro'tatoca, Riusubi bacuani ëñani, baguë bainrebare bacuare re'huani, Re'o bain ba'iyë caguë, bacuare re'huani baji. ⁶Mai ira taita David ba'isi'quë'ga güina'ru bain ba'iyete quëabi. Riusubi bacua yo'o yo'ojën ba'ise'ere ro'tama'iguë, baguë se'gabi bainre re'huaguëna, ai ta'yejeiye bojoreba bojoyë. Ja'anre ro'taguë, ⁷naca cani jo'cabi David:

Riusubi bacua gu'a juchare huanë yeni, baguë bainre re'huatoca, ai bojojën ba'ija'bë.

⁸ Riusubi bacua gu'a juchare se'le ro'tama'itoca, ai bojojën ba'ija'bë. Ja'an cocare cani jo'cabi David.

⁹ Ja'nca cani jo'caguëna, judío bainbi, “Yëquëna se'gabi, go neño ga'nihuë tëyosi'cua sëani, Riusu bain ba'iyë” cacuata'an, ai huacha cayë. Tin bain'ga, go neño ga'nihuë tëyoma'isi'cuareta'an, Riusubi baguë bainre re'huani, bacuani bojo güeseji. Mai case'e'ru ba'iji: “Abrahambi Riusuni si'a recoyo ro'taguëna, Riusubi baguëni ëñani, re'o bainguë ba'iji” caguë, baguë bainguëre baguëre re'huani babi. ¹⁰ Ja'anre yo'oguë, ¿queaca baguëre re'huani baguë'ne Riusu? Abrahambi go neño ga'nihuë tëyoni tëjiguëna, ¿ja'nrebi yo'je, baguë re'o bainguëte re'huani baguë? Banbi. Riusubi ru'ru re'huani babi. ¹¹ Ru'ru, Abrahambi Riusuni si'a recoyo ro'taguëna, Riusubi baguë re'o bainguëte re'huani babi. Bani, ja'nrebi yo'je, go neño gañihuë tëyoye guanseni jo'cabi, si'a recoyo ro'tasi'quëre sëani. Ja'nca ba'iguëna, si'a bain, Riusuni si'a recoyo ro'tacua go neño ga'nihuë tëyoma'isi'cuata'an, Riusu bainreba ruiñë, Abraham ba'ise'e'ru baguë re'o bainre bacuare re'huani baji Riusu, baguëni si'a recoyo ro'tajën ba'icuare sëani. ¹² Ja'nca ba'iguëna, Abraham mamacuare cuencueto, go neño ga'nihuë tëyosi'cua ba'icuata'an, si'acua yua taita Abraham si'a recoyo ro'taguë ba'ise'e'ru güina'ru ro'tatoca, bacuabi Riusu bainreba ruiñë. Abraham ba'ise'e'ru güina'ru ba'iyë bacua.

La promesa se cumple por medio de la fe

¹³ Riusubi yua Abraham, baguë bain ba'ija'cua, bacuare insijai cocare cani jo'caguë, “Si'a ën yija re'otore baja'guë'ë më'ë” cabi. Ja'nca caguë, Moisés coca case'e'ru yo'ojë'n camaji'i. Abraham, baguë bain ba'ija'cua, bacuabi yë'ëni si'a recoyo ro'tajën ba'itoca, bacuare yë'ë bainre re'huani, yë'ë bayete bacuana insija'guë'ë, cabi Riusu. ¹⁴ Moisés coca bacua se'gabi Riusu insija'yete cotoca, ¿guere si'a recoyo ro'taye'ne? Ja'nca ba'itoca, Riusubi ro coqueji. ¹⁵ Banji. Moisés cocare ye'yetoca, Riusu bënni jo'caja'yete ye'yeyë. Ja'an coca beotoca, ¿gue gu'aye yo'oye ba'iyë'ne?

¹⁶ Ja'nca sëani, Riusubi bain recoyo ro'taye se'gare ëñaguë, baguë insijai cocare cani jo'cabi, ro insija'ye ro'taguëbi. Ja'nca cani jo'caguë, Moisés cocare bacua se'gana insiye ro'tamaji'i. Si'a bain, yë'ëni si'a recoyo ro'tacua, Abraham ro'taye'ru ro'tajën ba'icua, Abraham bain ba'ija'cua sëani, ja'ancuana ro insini jo'caye ro'tabi Riusu. Ja'nca sëani, mai hua'na si'acuabi Abraham recoyo ro'taguë ba'ise'e'ru te'e ro'tajën bañuni. ¹⁷ Riusu ira cocare ëñato, “Më'ë'ga ai jai jubë, si'a yijaña bain ba'ija'cua, bacua taitare më'ëre re'huahuë” Abrahamni cabi Riusu. Ja'nca re'huaguëna, Abraham'ga baguëni si'a recoyo ro'tabi. Ja'an Riusu, ju'insi'cuare huajëcuare re'huaguë, coca guansese'e se'gabi si'a ën yija re'otore re'huani jo'caguë, ja'anguëni si'a recoyo ro'tabi Abraham.

18 Ja'nca ro'taguëbi Riusu insija'yete ëñaguë ëjobi. Ro bain ñaco se'gabi ëñato, gare ëjoye beoye ba'ire'abi. Riusu re'huaye poreyete recoyo ro'taguë sëani, “ai jai jubëan bain taita” runji'i. Riusu coca cani jo'case'ru güinareba'ru baji'i. “Më'ë bain ba'ija'cuabi ai jai jubë jaijeija'cua'ë” caguëna, ja'nca ba'ë. 19 Abraham yua cien tëcahuëan ba'ie'ru ba'iguë, Riusu insija'yete caraye beoye ëjoguë baji'i. Baguë pa'ngo ëaguëna, Sarabi zin të'ya raima'igo garasi'co ba'igona, ja'anre ro'tamaji'i. Baguë ga'nihuë gare jëja beo ga'nihuë ba'iguëta'an, 20 jëja recoyo huajëguëbi Riusu case'ere jo'caye beoye ro'tabi. Si'a jëja recoyo ro'taguëbi Riusuni ai ta'yejeiye cocare cani bojoguë ëjobi. 21 “Riusu cani jo'case'e sëani, caraye beoye te'e ruiñe yo'oreba yo'oja'guë'bi” ro'tabi Abraham. 22 Ja'nca si'a recoyo ro'taguëna, Riusubi baguëni ëñani, Re'o bainguë ba'iji caguë, baguë bainguëre baguëte re'huani babi.

23 Ja'nca re'huani baguë, Abraham se'gare ëñamaji'i. 24 Maire'ga ëñani, ja'an cocare toyani, maina jo'cabi. Riusubi mai Èjaguë Jesús ju'insi'quëni huajëguëre go'ya rai güesebi. Ja'anguëni si'a recoyo ro'tatoca, maire baguë re'o bainre re'huani baji. 25 Ja'nca yo'obi Riusu. Baguë Zinre mai gu'a jucha ro'ina insibi. Jucha beo hua'na ba'ija'bë caguë, mai ro'ire junni tonbi. Yë'ë re'o bain ba'ija'bë caguë, baguë go'ya raise'ebi maini masi güesebi.

Libres de culpa

5 1 Yureca, Riusubi maire mame recoyo re'huaguëna, recoyo bojocua ba'ijën, Riusuni je'lo bamajën ba'iyë mai. Mai Èjaguë Jesucristobi mai ro'ire junni tonguëna, ja'nca ba'iyë mai, baguëni si'a recoyo ro'tajën ba'itoca. 2 Ja'nca junni tonguë, maire Riusu ba'iruna nëcoguëna, Riusubi maire ai conreba conji. Ja'nca conguëna, aireba bojojën, Riusu naconi bojoñu cajën, Riusu ta'yejeiye ëño umugusere ëñajën ëjoyë mai. 3 Ja'nca bojojën, ai yo'ojën ba'icuata'an, quë'rë ta'yejeiye ai bojoyë. Ai yo'ojën ba'itoca, quë'rë jëja recoyo bacua ruiñë. Ja'anre masiyë mai. 4 Jëja recoyo batoca, Riusuni ye'yesi'cuareba, ja'nji recoyo beocuareba ruiñë mai. Ja'nca ruintoca mai'ga quë'rë bojojën, Cristo ëñojai umuguse quë'rë ai ba'ie ëñajën ëjojën ba'iyë mai. 5 Gare jo'caye beoye Cristo raiyete ëñajën ëjojën, baguëni si'a recoyo ro'tayete senjoñe beoye ba'iyë mai, Riusu Espíritubi conguëna. Riusubi baguë ai yëguë ba'iyete maini masi güeseyë yëguë, baguë Espíritute mai recoyona ai insini jo'cabi.

6 Mai hua'nabi ro porema'icua ba'ijënna, Cristo cuencuesirën ti'anguëna, Cristobi gu'a bainre oiguë, bacua ro'ina junni tonbi. 7 Mësa'cuaca, Re'o bainguëni tëaza cajën ¿baguë ro'ina junni tonja'cua'ye mësa'cuaca? Ai re'o bainguë ba'itoca, yequëcua samucua se'gabi baguë ro'ina junni tonma'iñe. 8 Ja'nca ba'iyeta'an, Riusubi baguë ai ta'yejeiye

yëguë ba'iyete maini masi güesebi. Yuta maibi gu'a bain se'ga ba'ijëna, Cristobi mai ro'ina junni tonbi. ⁹Ja'nca junni tonguëna, mai gu'a jucha yua tënoni senjose'e ba'iji. Riusubi Cristo zie tonse'ebi baguë re'o bainre maire re'huani baji. Ja'nca re'huani baguëna, Riusu bënni senjo umuguse ti'anguëna, quë'rë se'e Cristo ro'ina jëaye poreyë mai. ¹⁰Maibi Riusuni je'o bajën ba'isi'cuareta'an, baguë Zin junni tonse'ebi ro'iguë, Riusu bainrebare maire re'huani babi. Re'huani bani, ja'anrëbi go'ya raiguë, quë'rë se'e ai conni cuiraji maire. Riusu bënni senjorën ti'anguëna, maire bënni senjoñe beoye ba'iguë'bi. ¹¹Ja'nca ba'iguëna, mai hua'na recoyo huanõne cato, mai Èjaguë Jesucristo yo'oni conse'ere ro'tajën, quë'rë ta'yejeiye bojojën, Riusuni ai bojoreba bojojën ba'iyë mai.

Adán y Cristo

¹²Yureca, Adanbi gu'a jucha yo'oguë, baguë gu'a juchare si'a bainna jo'cabi. Ja'nca jo'cani, junni huesëguëna, si'a bainbi güina'ru junni huesëyë, bacua gu'a jucha yo'ose'e sëani. ¹³Ru'ru, bain gu'a jucha ën re'otore ba'iguëna, ja'nre'bi, Moisés coca guanseni jo'case'e baji'i. Ja'an coca beotoca, bain gu'a juchare maini masi güesema'ire'abi Riusu. ¹⁴Ja'nca masi güesema'iguëta'an, Adán ba'isirënbi Moisés raisirën tëca, bain gu'a jucha yo'ose'ebi junni huesëjën ba'nhuë. Adán se'gabi Riusu guansese'ere ro achani, tin yo'oguëna, yequë bain yo'je raisi'cuabi güina'ru gu'aye yo'omajën, Adán ju'iñe'ru junni huesëjën ba'nhuë. Adán ba'iyete ëñato, Riusu cuencueni raoja'guë, ba Cristo raija'ye baguë ba'iyete ye'yeye poreyë mai.

¹⁵Ye'yeye porecuata'an, ba samucuabi tincua ba'iyë. Adanbi gu'aye yo'oguëna, ai bainbi Adán ro'ina junni huesëhuë. Junni huesëcuata'an, Riusubi ai bainre conguë, Jesucristote raoguë, baguë go'ya raiyete quë'rë ta'yejeiye ba'iyë'ru maina ro insireba insiji. ¹⁶Ja'nca insini, gu'a jucha yo'oguë ba'isi'quë'ru yo'omaji'i. Adán se'gabi te'e gu'a jucha se'gare yo'oguëna, si'a re'oto bainna junni huesëyete jo'cabi Riusu. Jo'caguëna, Riusubi si'a bain gu'a jucha yo'ose'ere oiguë ëñani, Jesucristote raoni, junni ton güeseni, ja'an ro'ina maire baguë re'o bainre re'huani baji. ¹⁷Bainbi Adán gu'aye yo'ose'e ro'ina junni huesëtoca, güina'ru Jesucristo junni tonse'e ro'ina yua Riusu re'o bain ruiñë. Riusubi mai gu'a juchare tënoni senjoguëna, Jesucristo naconi Riusu ëja bain ba'ijën, baguë naconi si'arën ta'yejeiye ba'icua ba'ija'cua'ë mai.

¹⁸Ja'nca sëani, Riusubi te'e bainguë Adán hue'eguë, baguë gu'a jucha yo'ose'e se'gare ëñani, si'a bainna bënni senjoñe cani jo'catoca, güina'ru te'e bainguë Jesucristo hue'eguë, baguë re'oye yo'ose'e se'gare ëñani, si'a bain jëayete masireba masi güeseji Riusu. ¹⁹Adán se'gabi Riusu guansese'ere ro achani yo'oma'iguëna, ai bainbi gu'ajaë'ë. Güina'ru

Jesucristo se'gabi te'e ruiñe achani yo'oguëna, ai bain Riusu re'o bainre re'huasi'cua ba'ija'cua'ë.

²⁰Riusubi baguë ira coca Moisés naconi jo'caguëna, bain gu'a jucha què'rë masi güesese'le bajl'i. Ja'nca ba'iguëta'an, bainre què'rë ta'yejeiye ai conji Riusu. ²¹Bainbi gu'a jucha yo'oni gare junni huesëjënna, yureca, Riusubi maire conza caguë, mai Ëjaguë Jesucristo junni tonse'e ro'ina baguë re'o bainre maire re'huanu baguëna, gare carajeiye beoye huajëjën ba'ija'cua'ë mai.

Muertos respecto al pecado pero vivos en Cristo

6 ¹Ja'nca ba'ija'cua ba'itoca, yequëcuabi huacha cajën, Riusubi maire què'rë conja'guë cajën, mai gu'a juchare senjoñe beoye yo'oñuni cayë. ²Ja'nca cajën, ai huacha cayë. Maibi gu'a jucha jo'cani senjosi'cua sëani, gare se'le gu'aye yo'oye porema'icua ruën'ë mai. ³Mësacuabi ëñere ye'yemánica, ye'yejë'n. Jesucristoni si'a recoyo ro'tajën bautiza güesejën, baguë ai yo'oni junni tonse'ere ro'tajën, mai ja'anrë yo'ojën ba'ise'ere gare jo'cajën, baguë yëye se'gare yo'ojën bañuni cayë. ⁴Ja'nca sëani, mai ja'anrë yo'ojën ba'ise'e'ru gare se'le yo'omajën, Cristo junni tonse'ere ro'tajën, ro mai yëyete gare se'le yo'omajën ba'iyë mai. Mai Taita Riusubi baguë ta'yejeiye ba'iyete masi güeseguë, Cristo ju'insi'quëre huajëguëte go'ya rai güesebi. Go'ya rai güeseguëna, mai'ga mame recoyo re'huasi'cua ba'ijën, Cristoni si'a recoyo ro'tajën ba'icuabi mai ja'anrë yo'ojën ba'ise'ere gare jo'cani senjoni, Cristo naconi jucha beocua te'le zi'inni ba'ijën, baguë yëye'ru te'le yo'ojën bañuni.

⁵Ja'nca sëani baguë junni tonse'ere ro'tajën, mai ja'anrë ba'ise'ere gare jo'cani senjoñu cajën ba'iyë mai. Ja'nca ba'ijën baguë go'ya raise'e'ru mame go'ya raijën, baguë naconi te'le zi'inni ba'ijën, mame recoyo re'huasi'cua ba'iyë mai. ⁶Baguë crusu sa'cahuëna ju'inguë, mai gu'aye yo'ojën ba'ise'ere'ga tonni senjobi. Mai ja'anrë yo'ojën ba'ise'e'ru gare se'le yo'oye beoye bañuni cajën, Cristo naconi te'le zi'inni ba'iyë. Mai gu'a jucha yo'o ëayete yua gare se'le huanoñe beoye ba'iyë mai. ⁷Bainguëbi junni huesëtoca, baguë gu'a jucha yua se'le yo'oye beoye ba'iji. ⁸Güina'ru maibi Cristo naconi te'le zi'inni ba'ijën, gu'a jucha beocua ba'itoca, te'le ju'insi'cua'ru ba'itoca, baguë naconi te'le go'ya raija'cua'ë, ro'tayë mai. ⁹Cristo go'ya raisi'quëbi yua gare se'le junni toñe beoye ba'iji. Huajëguë se'gabi gare carajeiye beoye ba'iji. ¹⁰Bain jucha ro'ire junni tonguë, gare se'le junni toñe beoye ba'iji. Go'ya raisi'quëbi Riusuni cu'eguë, Riusu naconi si'arën huajëguë ba'iji. ¹¹Ja'nca yo'osi'quë sëani, mësacua gu'a jucha yo'ojën ba'isi'cuabi gare se'le yo'oye beoye ba'icua'ë. Gare se'le gu'aye yo'oye ro'tama'icua ba'iyë. Ja'nca ba'icuabi mai Ëjaguë Cristo Jesusre ro'tajën, mame recoyo re'huasi'cua ba'ijën, Riusu ta'yejeiye

ba'iyete senjën, baguë yëye se'gare yo'ojën, gare huajë hua'na'ru ba'iyë mai.

¹²Gu'a jucha zemoni yo'ojën ba'ise'ere se'e ro'taye beoye ba'ijj'ën. Gue äase'ere yo'oye beoye bañuni cajën, gu'aye yo'oye gare se'e ro'tama'ijj'ën. ¹³Mësacua ga'nihuëan gu'a jucha yo'oye beoye cuencuesi'cua sëani, gu'aye yo'oye gare se'e ro'taye beoye ba'ijj'ën. Mësacua yua si'a jëja Riusuni ro'tajën ba'ijj'ën, mame recoyo re'huasi'cua sëani. Mësacua ba'iyë si'aye beoru Riusuna cuencueni jo'caj'ën. Mësacua ga'nihuëanbi Riusu yo'o coñe se'ga yo'ojën ba'ijj'ën, re'oye ba'iyë sëani. ¹⁴Gu'a jucha zemomajën ba'icua sëani, ira coca guansese'ere sehuoma'icua ba'iyë mësacua. Riusu coñete ye'yeni ba'iyë mësacua.

Un ejemplo tomado de la esclavitud

¹⁵Ira coca guansese'ere sehuoma'icua, Riusu coñete ye'yecua, ja'an ba'icua sëani, ¿gu'a juchare yo'oñu cacuaye mai? Gare bañë. ¹⁶Ëjaguëni yo'o concua ruintoca, ba ëjaguë yëse'e se'gare yo'oye bayë mësacua. Baguëbi guansequëna, güina'ru yo'oye bayë mësacua. Gu'a jucha yo'o contoca, gu'a juchana junni huesëyë. Te'e ruiñe achajën, Riusu yo'o contoca, Riusubi mësacuare re'oye ëñani, baguë re'o bainre re'huani baji. ¹⁷Riusuni bojojën, baguëni surupa cajën bañuni, cayë. Mësacua gu'a jucha yo'o conjën ba'isi'cuata'an, yurera Riusu cocarebare achani, si'a recoyo ye'yëjën, te'e ruiñe ba'i coca case'ru güina'ru yo'ojën ba'iyë mësacua. ¹⁸Riusubi mësacua gu'a jucha yo'o conjën ba'isi'cuare tëani, baguë yo'o conjën, yua te'e ruiñe yo'ojën ba'icua re'huabi. ¹⁹Yureca, mësacua ro bain hua'nabi Riusu ba'iyete ye'yeye carajëna, ro bain ganjo achaye, ja'an coca se'gabi mësacuani yihuoyë yë'ë. Mësacua gu'a jucha ba'ijjën, si'si recoyobi ro'tajën, ro yo'ojën ba'nhuë. Yureta'an, Riusu te'e ruiñe yo'o concua ruinj'ën. Baguë yo'o se'gare conjën, mame recoyo re'huasi'cua ba'ijjën, re'oye yo'ojën ba'ijj'ën.

²⁰Mësacua gu'a jucha zemojën ba'isi'cua ba'ijjën, Riusu re'oye ba'iyë, baguë bain ba'iyë, ja'anre gare ro'taye beoye baë'ë. ²¹Ja'nca ba'ijjën, mësacua gu'aye yo'ojën, ¿guere core'ne? Gu'ana sëani, mai gati äaye sëani, junni huesëye se'ga core'ahuë mësacua. ²²Yureta'an, Riusubi mësacua gu'a jucha zemosi'cuare tëani, baguë bain concuare mësacuare re'huani baji. Ja'nca baguëna, baguë yo'ore si'a jëja yo'ojën, si'a recoyo bojojën, gare jucha beocuare re'huasi'cuabi Riusu naconi te'e zi'inni ba'ija'cua'ë. Ba'ijjëna, Riusu insi umuguse ti'anguëna, si'arën ba'iyete mësacuana ro insiji. ²³Gu'a jucha yo'o conjën ba'itoca, junni huesëye se'ga ba'iji. Riusu bain re'huasi'cua, mai Ëjaguë Jesucristo naconi te'e zi'inni ba'itoca, Riusubi maire gare carajeiye beoye ba'i hua'nare re'hua güeseji.

Un ejemplo tomado del matrimonio

7 ¹Yureca, yè'è bain ai yèsi'cua èñere quèaguèna, mèsacuabi re'oye achayè, Riusu ira coca ye'yese'cua sèani. Ja'an coca guanseni jo'case'e yua èn yija ba'i umuguseña se'gabi achaye bayè. ²Güina'ru, romigobi bago ènjè ba'i umuguseña se'gabi yequèni huejaye porema'igo. Baguèbi junni huesètoca, yequèni huejaye porego. ³Bago ènjè ba'iguèna, yequè naconi ba'itoca, gu'a romigo casi'co ba'igo. Bago ènjèbi junni huesèguèna, ènjèni sehuoma'igobi yequèni huejatoca, gu'aye yo'oma'igo ba'igo. Ru'ru basi'quèni hueansi'co sèani, yequèni huejaye porego.

⁴Yè'è bain ai yèsi'cua, mèsacua'ga güina'ru Cristo naconi te'e recoyo ba'iyè. Mèsacua yua ira coca ye'yese'cuabi yua ja'an cocana se'e sehuoye beoye ba'iyè. Cristobi junni tonni go'ya raiguèna, mèsacuabi ira coca guansese'ere yo'oye gare jo'cani, baguèna ti'anhuè. Ja'nca ti'anjèn, Riusu bain ruinjèn, baguè yo'o yo'ojèn, baguèni te'e conjèn ba'iyè. ⁵Ru'ru, mai ba'iyè se'gare ro'tajèn, ira coca guansese'ere èñajèn, gu'a jucha yo'oyete què'rè se'e ro'tajèn baè'è, ba coca èñose'e sèani. Ja'nca ro'tajèn, gue èase'ere yo'oñu cajèn, ga'nihuèan gu'ajani, recoyo ju'in hua'na ba'iyè'ru ruèn'è. ⁶Yureta'an, ba coca guansese'ena sehuoye beoye ba'iyè mai. Riusubi maire tèani baguè sèani, ju'insi'cua sehuoma'iñe'ru ba coca guansese'ena se'e sehuoye beoye ba'iyè mai. Mai ja'anrè ba'ise'ebi ba coca te'e ruiñe yo'oye se'ga yo'ocuata'an, yurera se'e yo'oma'iñè. Mame re'huasi'cua sèani, Riusu Espiritubi conguèna, Espiritu naconi ganini, Riusuni bojojèn conjèn ba'iyè mai.

El pecado que está en mí

⁷Ja'nca sèani, ¿guere caye'ne mai? ¿Ira coca guansese'ebi gu'aji cacuaye mai? Gare bañè. Ba coca guanseni toyase'ere èñani, gu'a jucha ba'iyete masihuè yè'è. Ba cocare èñato, “Yequècua bonsere ba èayete ro'tama'ijè'èn” caguèna, ba gu'ayete masihuè yè'è. Ba ira cocabi quèama'itoca, huesère'ahuè yè'è. ⁸Ja'nca masiguèna, gu'a jucha yo'oye si'a recoyo huanobi yè'ère. Yequècua bonsere èa èñañe bani ai ro'tahuè. Ira coca guansese'ere masimanica, gu'a jucha huanonè beoye ba'ire'ahuè. ⁹Ira coca yuta ye'yema'iguèna, huajè recoyo huanonè bajil'i yè'ère. Ba'iguèna, ja'nrebì, ba cocare ye'yeni, gu'a jucha yo'ogué ba'ise'ere masini, Ro baè'è yè'è, caguè ro'tahuè. ¹⁰Riusu bènni senjoñe se'ga ba'iji yè'ère. Ba cocabi re'o ma'a ganiñete èñose'eta'an, yè'è huesèsi recoyo baye huanonè masihuè. ¹¹Ira coca guansese'ebi gu'a juchare èñoguèna, masihuè yè'è. Masini, gu'a juchare yo'ozu caguè, coque güeseguèna, Riusu bènni senjoñete jèama'ire'ahuè yè'è.

¹²Ira coca guansese'e se'gare èñato, re'o coca ba'iji. Riusu jo'case'e sèani, gu'aye yo'oye gare ènseguè, te'e ruiñe ba'iyè se'gare ye'yoji. ¹³Re'o

coca ba'itoca, ¿queaca yè'è bënni senjoja'ñete caguè'ne? Ba coca se'gabi yo'omajil'i. Gu'a jucha se'gare ro'tani yo'oguè, yè'è bënni senjoja'ñete ro'tahuè. Re'o cocare ëñani masini, ba gu'a jucha yo'oye ro'ta bi'rahuè. Ja'nca ba'iguèbi bënni senjosi'què ruèn'è yè'è. Ja'nca ruinguèbi, Riusuni gu'a güeyete ye'yeni, yè'è ai gu'aye yo'oguè ba'ise'ere masihuè.

¹⁴Ira coca guansese'e yua Riusu insise'e sëani, Riusu yëye'ru mai yo'ojën ba'iyete maini ye'yoji. Ja'anre masiyè mai. Ja'nca ye'yoguè ba'iguèta'an, yè'è yua ro bainguè ba'iguèbi gu'a jucha yo'oye se'gare ye'yesi'què ba'iyè. ¹⁵Yè'è yo'oguè ba'iyè ¿queaca ba'iguè'ne? Huesè ëaji yè'ère. Yè'èbi re'oye yo'oye ro'taguèta'an, ja'nca yo'oye yëma'ïne, gu'aye yo'oye caguè, ja'an se'ga yo'oguè ba'iyè yè'è. ¹⁶Yè'è yo'oye yëma'ïnete yo'oguè, ira coca guansese'e, yua ja'an re'oye ba'iyete ro'tani, ira coca guansese'ere yo'oja'ma cayè. ¹⁷Ja'nca sëani, yè'è se'gabi gu'aye yo'oma'ïñè. Gu'a jucha yè'è recoyo ba'iyè, ja'anbi yè'èni gu'aye yo'o güeseji. ¹⁸Yè'è recoyo ba'iyete ro'tato, re'o recoyo baye huanoma'ïji yè'ère, ro bain hua'guère sëani. Re'oye yo'oye ba'ija'ma ro'taguèta'an, re'oye yo'oye gare porema'ïñè yè'è. ¹⁹Re'oye yo'oye yëguèta'an, re'oye yo'oma'iguè'è yè'è. Gu'aye yo'oye yëma'iguèta'an, ja'an se'gare yo'oguè ba'iyè yè'è. ²⁰Yè'è yo'oye güeyete yo'otoca, yè'è se'gabi yo'oma'ïñè. Gu'a jucha yo'oye ye'yesi'què sëani, gu'aye yo'oye gare jo'caye porema'ïñè.

²¹Ja'nca ba'iguèna, gu'aye se'ga ba'ïji yè'ère. Re'oye yo'oye yëto'ga, gu'aye yo'oye se'ga ba'ïji yè'ère. ²²Yè'è recoyobi ro'tato, Riusu coca guanseni jo'case'ere achani bojoreba bojoyè yè'è. ²³Bojoguèta'an, yè'è ga'nihuète huanoto, tin ba'ïji. Gu'a jucha yo'o ëaye se'ga huanoguèna, re'oye yo'oye yëguèta'an, gu'a jucha zemosi'què'ru ba'iyè yè'è. ²⁴Ja'nca ba'iguèna, iai bënni senjose'e ba'ïji yè'ère! Yè'è gu'a ga'nihuè junni huesèja'ye ba'iguèna, ¿queaca jëaye'ne yè'è? ²⁵Mai Èjaguè Jesucristo se'gabi tëani re'huani baguèna, Riusuni surupa caguè bojoyè yè'è. Ja'nca ba'iguèna, yè'èbi recoyo ro'taguè, Riusu coca guansese'ere yo'ozca caguè ba'iyè. Ja'nca caguèta'an, yè'è se'gabi Riusu coca guansese'ere yo'oye gare porema'ïñè. Gu'aye se'gare yo'o ëaye ba'ïji.

La vida conforme al Espíritu de Dios

8 ¹Yureca Cristo Jesús naconi te'e zil'inni ba'icua, baguèni si'a recoyo ro'tajën ba'icua, bacuare cato, Riusubi bacuani gare bënni senjoë beoye ba'ïji. ²Yè'è'ga Cristo Jesús naconi te'e zil'inni ba'iguè, Espiritu ba'iyete ye'yehuè. Ye'yeguè, gu'a jucha ba'iyè, junni huesèye ba'iyè, ja'anre zil'ïne beoye gare jo'cani senjohuè, Espiritubi conguèna. ³Mai ga'nihuèbi jëja beoguèna, maibi ira coca guansese'e'ru yo'oye poremajën, mai se'gabi Riusu bënni senjoja'ñete jëaye poremaè'è. Porema'icua'eta'an, Riusubi maire tëani re'huani bayete masi güesebi. Baguè Zinreba

ba'iguëte maina raoguëna, ro bain ga'nihuë baguëbi maina ti'anni masi güesebi. Ja'nca masi güeseni, bain gu'a jucha senjoñete masi güesebi. 4“*Ira coca cani jo'case'le'ru ba'iyë, Riusu ba'iyë'ru re'oye ba'ijë'n*” caguë, ja'nca maini masi güesebi. Espíritu ba'iyete yëjën banica, gu'a ga'nihuë yo'o ëaye beoye banica, Riusu re'o bainre re'huasi'cua ba'iyë mai.

5Gu'a ga'nihuë yo'o ëaye se'gare ba'itoca, gu'a ga'nihuë ba'iyë se'gare ro'tajën ba'iyë. Espíritu yëye se'gare ba'itoca, Espíritu ba'iyë se'gare ro'tajën ba'iyë. 6Ro bain gu'a ga'nihuë yo'o ëayete ro'tatoca, junni huesëye se'ga ba'iyë. Espíritu yëyete ro'tatoca, junni huesëye beoye ba'iyë. Bojo recoyo huanoñe, huajëjën ba'iyë, ja'an se'ga ba'iji maire. 7Gu'a ga'nihuë yo'o ëayete ro'tatoca, Riusuni si'arën je'o baye'ru ba'iyë. Ja'nca ba'itoca, yua Riusu guanseni jo'case'ere yo'oye yëma'iñë. Riusu yëye'ru yo'oye porema'iñë. 8Gu'a ga'nihuë yo'o ëaye ba'icuabi Riusuni bojo güeseye yëcuata'an, ja'anre yo'oye gare porema'iñë.

9Mësacuaca gu'a ga'nihuë re'huani baye ro'tamajën ba'iyë. Espíritu yëye se'gare ro'tajën ba'iyë, Riusu Espíritu recoyo bacua sëani. Ja'an Espíritu beocuabi Cristo bain beoyë. 10Cristobi mësacua recoyote ba'itoca, mësacua gu'a ga'nihuëbi jucha ro'ina junni huesëye ba'ija'yeta'an, mësacua yua Riusu re'o bain re'huasi'cua sëani, huajë recoyo ba'iyë mësacua. 11Riusu Espíritubi Cristo Jesús junni tonsi'quëre huajëguëte go'ya rai güeseguë, ja'anguëbi mësacua recoyote ba'iguëna, mësacua gu'a ga'nihuë ba'isi'cuareta'an, mësacuare huajë recoyo ba'icuare re'huaji, baguë Espíritu yua mësacua recoyo ba'iguë sëani.

12Yureca, yë'ë bain sanhuë, maibi Riusu Espíritu ba'iyë'ru te'e zi'inni bañuni. Gu'a ëase'ere cato, gue zi'iñe beoye bañuni. 13Mësacua gu'a ëase'ere te'e zi'inni ba'itoca, junni huesëye se'ga ba'iyë. Mësacuabi Riusu Espíritu naconi te'e zi'inni, gu'a ga'nihuë yo'o ëayete senjoni si'atoca, huajë recoyo se'ga ba'iyë.

14Ja'nca ba'ijën, Riusu Espíritu ye'yoyete achajën concua, si'acuabi Riusu mamacua'ru ba'iyë. 15Mësacuabi Riusu Espíritute coní bajën, ru'rureba ai huaji yëjën ba'isi'cuabi yureña gare se'le huaji yëye beoye ba'iyë. Huaji yëyete jo'cani senjoni, Riusu mamacua runni, Riusuni bojojën, “i'Taita, yë'ë Taita!” bojojën güiyë. 16Ja'nca bojojën güijëna, Riusu Espíritu ja'ansi'quëbi mai recoyona ti'anni, Riusu mamacua ba'iyete maini te'e ruiñe quëani achoji. 17Maibi baguë mamacua ba'itoca, baguë bainna insija'yete coní baja'cua'ë mai. Cristo naconi te'e coní baja'cua'ë mai. Cristo ai ja'si yo'ose'le'ru ai yo'ojën, baguë naconi te'e jaya güesesi'cua bani'ga, Cristo ta'yejeiyete baguë naconi te'e coní baja'cua'ë mai.

La gloria que ha de venir

18Riusubi maini masi güeseguëna, carajeiye beoye ta'yejei re'otore ba'ija'cua'ë mai. Ja'nca sëani, yurera ën yija re'oto ja'si yo'oyete

cuencueto, rëño ñësebë se'ga ba'iyë ba'iji maire ënjo'on. ¹⁹Ën yija re'oto Riusu re'huani jo'case'ere ba'ijën, maibi Riusu mamacua ba'icua'ga ai guajajën, Baguë ti'an raiye besa ti'anja'guë cajën ëjojën ba'iyë mai. Ja'anrën ti'anguëna, mai yua te'e ruïne re'oye ba'icua're re'huasi'cua ba'ija'cua'ë mai. ²⁰Riusubi bënni jo'caguëna, ën re'otobi ai ja'siye yo'o güese re'oto'ë. Ja'anse'ebi ai ja'siye yo'o güeseye beoji. Riusubi bënni jo'caguëna, ai ja'siye yo'o güeseji. Ai ja'siye yo'o güesequëta'an, Riusu mame re'huaja'yete yuta ëjojën ba'iyë. ²¹Ro pu'ncani si'aye se'ga ba'iguëreta'an, Riusubi ën re'otore mame re'huaye ro'taji. Mame re'huaguëna, ta'yejeiye re'oto ruinguë, Riusu baincuabi bojojënna, gare se'e ai ja'siye yo'o güeseye beoye ba'ija'guë'ë. ²²Yure tëca si'a ën re'otobi zin të'ya raiye ai ja'si yo'oye'ru ja'anse'ebi ai ja'siye ai yo'o güeseji maire. ²³Ai yo'o güesequëna, mai hua'na'ga Espíritute ja'anrë coní bajën, Riusu ta'yejeiye ba'iyë'ru re'huasi'cua ba'ija'cuata'an, mai ga'nihuëanbi ai yo'oyë. Riusubi mai ga'nihuëanre mame re'huaye ro'taguëna, yureta'an ai yo'ojën, baguë mame re'huaja'yete ro'tajën ëjoyë. ²⁴Ja'nca ro'tajën ëjojënna, Riusubi maire tëani re'huani baji. Mai ñacobi ëñani masitoca, Riusu yo'oja'yete ro'tajën ëjoma'ire'ahuë. Ñacobi ëñatoca, ¿mai queaca ro'tajën ëjoye'ne? ²⁵Ro mai ñacobi ëñamajën ba'icua'ta'an, Riusu yo'oja'yete jo'caye beoye rotajën ëjojën ba'iyë mai.

²⁶Ja'nca ba'ijënna, Riusu Espíritubi maire ai oiguë conji. Maire pa'npo ëaguëna, Espíritubi conji. Maibi ro'tajën, “Riusuni ujayë huesëyë” cajënna, Riusu Espíritubi mai ujasere achaní, Riusuni ai oiguë, mai ro'taye porema'i ëayete Riusuni quëacaiji. ²⁷Quëacaiguëna, Riusubi bain recoñoa ro'tayete ëñaguë, Espíritu ro'tayete masiji. Masiguëna, Espíritubi Riusu yëye se'ga'ru baguë bain ujayete Riusuni ai oiguë sencaiji.

Más que victoriosos

²⁸Yureca ëñere masiyë mai: Riusubi si'a ën re'oto ba'iyete cuencueguë, “Yë'ë bain yësi'cuabi bojoja'bë” caguë, si'ayete re'oye re'huani jo'caguë ba'iji. Riusuni ai yëjën, maibi Riusu naconi ta'yejeiye ba'icua te'e ba'iyë. Ja'an se'gare ro'taguë, ja'nca jo'caguë ba'iji Riusu. ²⁹Riusu bain cuencues'cuare cato, Riusubi si'acuani ru'rureba ro'tani, baguë Zin ba'iyë'ru bacuare re'huani, bacuani baye ro'tabi. Yë'ë Zinbi si'a yë'ë bain cuencues'cua bacua ma'yëreba ba'ija'guë caguë, ja'nca bacuare re'huabi Riusu. ³⁰Riusubi, Yë'ë re'o bainni baza caguë, maire chojil'i. Ja'an choisi'cuare yua quë'rë ru'ru masini cuencuebi. Baguë re'o bainrebare maire re'huani babi. Re'huani bani, baguë ta'yejeiye ba'i jobona ñë'coni, baguë ëjacuare maire re'huani baja'guë'bi.

³¹Ja'nca maire re'huaguëna, ¿guere caye'ne mai? Riusubi maini contoca, yequëcuabi maini je'o baye gare porema'iñë. ³²Riusubi baguë

Zin gaña hua'guëni junni toñete ënsemaji'i. Ro mai gu'a jucha ro'ire baguëte insini jo'cabi. Ja'nca insiguë, maire'ga ro'tani, si'aye maina insireba insiyete ro'taji. ³³Yequëcuabi Riusu bain cuencuesi'cuare gu'aye catoca, Riusu re'o bain re'huasi'cuare sëani, maini congüë, maini je'o bacuare gare ënseji. ³⁴Yequëcuabi maire si'nsejeiruna senjoñe yëtoca, bacuabi porema'inë. Cristobi mai jucha ro'ire junni tonguë, mai gu'a juchare senjobi. Senjoni, go'ya rani, Riusu jëja ca'ncore nëcaji. Ja'nca nëcaguëbi mai ba'iyete Riusuni ujacaiguë ba'iji. ³⁵Ja'nca ba'iguë, maini ai yëreba yëguë ba'iji. Yëguë ba'iguëna, çgüecuabi maire tëani senjoñe poreye'ne? Maire tëani senjocua beoyë. Ai yo'ojën ba'icua'eta'an, huaji yejën ba'icua'eta'an, je'o bajënna ai yo'ojën ba'icua'eta'an, aon gu'a ju'inë ba'icua'eta'an, guëojei caña beocua'eta'an, carajejën ba'icua'eta'an, junni huesëjën ba'icua'eta'an, Cristobi maini gare jo'caye beoye ai yëguë, maini gare senjoñe beoye ba'iguë, baguë bainre re'huani maini baji. ³⁶Riusu coca toyani jo'case'ere ëñato, ñaca quëaji:

Më'ëni yo'o conjën ba'icua'eta'an, yequëcuabi jo'caye beoye maire huani senjo ëaye ba'iyë.

Maire ëñajën, "Oveja hua'na huaiye'ru huani senjoñu" maire ai ba'iyë careba cayë,

toyani jo'case'e ba'iji.

³⁷Ja'nca maini yo'ocuata'an, maire tëani senjoñe gare porema'inë. Cristobi maini ai yëguë, maire senjo güesema'iji. Ja'nca sëani, jëja recoyo re'huasi'cuareba ba'ijën ba'iyë mai. ³⁸Aito. Cristobi maini ai yëguëna, maire tëani senjocua gare beoyë. Maibi junni huesëcuata'an, huajëjën ba'icua'eta'an, Riusu anje sanhuë, huati hua'i, ja'ancuabi ënse ëaye yo'ocuata'an, yureña ba'iyë, yuta ti'anma'ija'ñe, ja'an ba'iyëbi ai yo'oye jo'cacuata'an, guënamë re'oto ba'icua'eta'an, ³⁹ëmëreba ba'icua, ruirureba ba'icua, ja'ancuabi ënsecuata'an, si'a ën re'oto re'huasiru ba'icua'eta'an, maire tëani senjo ëaye yo'ocuata'an, Riusubi maini jo'caye beoye ai yëguë baji. Mai Ëjaguë Cristo Jesusbi mai ro'ire junni tonsi'quë sëani, maini tëani senjoñe yëcuabi ro yo'ojën, maini pa'roye gare porema'icua ba'iyë.

Dios ha escogido a Israel

9 ¹Yureca, yë'ëbi Cristoni recoyo te'le ro'taguë, te'le ruiñe ba'i cocare quëaguë, ro coquema'inë. Riusu Espíritubi masi güeseguëna, yë'ë bain jubë Israel jubë casi'cua, bacuare ro'taguë, ²bacuare recoyo ai ba'iyë ai oiguë, ai sa'ntiguë, ai yo'oguë ba'iyë yë'ë. ³Yë'ë bain yësi'cuare Riusuni ujaguë, bacuare ai oiguë señë yë'ë. Cristo bain runni ba'ija'bë caguë, Riusuni señë. Poretoca, yë'ë'ga Cristo bainguë ba'iguëta'an, bacua mame recoyo re'huani ba'ija'ye ro'ire bënni senjosi'quë runni ba'ija'ma,

cayë yè'ë. 4 Yè'ë bain jubë, Israel jubë hue'ecuare ro'tato, Riusubi baguë bainrebare bacuare cuencueguë ba'nji. Baguë ta'yejeiyereba ba'iyete bacuani masi güesequë ba'nji. Baguë ira jia'noni case'e, Moisés coca guansese'e, Riusu huë'e yo'o coñe, baguë cani jo'case'e're yo'oja'ye, ja'anre bacuana jo'caguë ba'nji Riusu. 5 Riusubi bacua ira ëja taita sanhuëte cuencueguë, baguë bainrebare jaijeiye re'huaguëna, yure ba'iyë. Ba'ijëna, Riusu Raosi'quëreba, Cristo hue'eguë'ga bacua bain ru'rubi ti'anbi. Si'a re'oto Èjaguëbi ti'anguëna, Riusuni ai bojojën, caraye beoye baguëte re'oyereba cajën bañuni, cayë.

6 Ja'nca ba'iguëna, Israel bainbi Cristoni gu'a güecuata'an, Riusu ira coca cani jo'case'ebi ñu'ñujeima'iji. Israel bainre ëñato, si'acuabi Riusu bainreba ruinma'ë. 7 Abraham mamacuare ëñato, Riusubi si'acuani cuencueni baguë bainre re'huama'iguë ba'iji. "Isaac mamacua se'gare yè'ë bainre re'huahuë" caguëña Riusu. 8 Ja'nca caguëna, ro bain se'gabi Riusu mamacua ruiñe beoye ba'iyë. Riusu case'e'ru cuencueni jo'casi'cua se'gabi baguë mamacua ruiñe. 9 Riusu case'ere ro'tato, Abrahamni ñaca cani jo'caguëña Riusu; "Yè'ë se'e raiye ti'anguëna, Sarabi zin hua'guëre të'ya raija'go" caguë jo'caguëña. 10 Ja'nca jo'caguë, Rebeca mamacuare'ga coca cani jo'caguëña. Mai ira taita Isaac naconi ba'igo, zin nëcago. 11-12 Yuta të'ya raima'igona, Riusubi ba samucua, ju ba'icuaire ëñani, bagoni quëani achoguëña: "Ba yo'jeguëbi baguë ma'yëni guanseni, quë'rë ta'yejeiye ëjaguë'ru ba'lja'guëbi" caguë cuencueni jo'caguëña. Yuta re'oye yo'oye o gu'aye yo'oye beoye ba'icuaireta'an, Riusubi cuencueni jo'caguëña. Ja'nca jo'caguëbi baguë yëye se'ga'ru baguë bainrebare cuencueni baji. Bacua yo'o yo'oni re'ojeiyete ëñama'iji. Baguë se'gabi cuencueni, baguë bainrebare re'huani baji. 13 Riusu coca toyase'ere ëñani, yequë quë'rore'ga ëñato, ëñere toyani jo'case'e ba'iji: "Jacobni ai yëreba yëguë, ja'n'rëbi Esaúni güeguë senjohuë yè'ë" cani jo'cabi Riusu.

14 Ja'nca cani jo'caguëna, ¿mai queaca caye'ne? ¿Riusubi huacha ro'taguë, baguë bainre re'oye cuencuema'iji cacuaye? Gare bañe. 15 Riusubi Moisés naconi coca cani jo'caguë, ñaca cani jo'caguëña: "Yè'ë bainni oiguë conguë, yè'ë bainni yëreba yëguë, yè'ë se'gabi bacuani cuencueni bayë" cani jo'caguëña. 16 Ja'nca sëani, ro bain yo'o yo'oni re'ojeiyete ëñama'iji Riusu. Baguë bainrebare cuencueguë, baguë se'gabi bacuare oiguë conni, bacuare re'huani baji. 17 Riusu coca toyani jo'case'ere ëñato, Faraonni ñaca quëaguëña: "Yè'ë ta'yejeiye ba'iyete bainni masi güeseni, yè'ë ba'iyete si'a re'otona masi güeseza caguë, ja'an se'gare ro'taguë, gu'a ta'yejeiye ëjaguëre më'ere re'huahuë yè'ë" quëaguëña Riusu. 18 Ja'nca sëani, Riusubi yequëni oiguë bani coñe yënica, ja'nca conji. Yequëre recoyo güeguëre re'huaye yënica, ja'nca baguëte re'huani jo'caji. Baguë yëye se'gare yo'oji.

¹⁹Yureca, yequëbi yequërë ñaca senni achama'iguë: “Ja'nca ba'itoca, ¿Riusu queaca ro'taguë, bain juchare cu'eni masi güeseguë'ne? Yë'ë yëye'ru yo'oza caguëna, bainbi gare jëamajën ba'iyë” senni achama'iguë.
²⁰Ja'nca senni achatoca, yë'ëbi sehuoyë: Më'ëbi Riusuni ro gu'aye ro'taguë cayë. Ro bainguë sëani, ja'anre caye beoye ba'ijë'ën. Soto re'huaguëbi sotoro re'huayete ro'tani ye'yëjë'ën. Sotorote re'huaguëna, ja'an sotoro ja'anse'ebi ba ëjaguëni: “Yë'ëre ai gu'aye re'huahuë më'ë” gare cama'iji.
²¹Soto re'huaguëbi yënica, te'e sotobëte inni, samu sotoroanre re'huaye poreji. Te'e sotoro re'o ma'carëan ayayete re'huani, yequë sotoro si'si hui'ya ayayete re'huaji. Ja'nca yo'oguëna, Riusuni gu'aye sehuoye beoye ba'ijë'ën.
²²Riusu ba'iyete ëñato, ¿guere caye'ne mai? Yequëcuabi gu'aye yo'ojëna, baguë ta'yejeiye jëja bayete te'e jëana masi güeseni bënni senjoñe yëguëta'an, ja'anre yuta yo'omaji'i. ²³Ru'ru baguë bainreba ba'ija'cua zoe cuencuesi'cuare ro'taguë, baguë ta'yejeiye ba'iyete, baguë yëguë ba'iyete bacuani masi güeseye tëca zoe ëjaji. Ja'nca masi güeseni tējini, gu'aye yo'ocuare bënni senjoni tonji. ²⁴Ja'nca ba'iguëbi maini cuencueni choji'i. Judío bain jubë ba'icua, judío bain jubë ba'ima'icua, si'a bain ba'icua choji'i. ²⁵Baguë ira bainguë raosi'quë Oseas hue'esi'quë, baguë toyani jo'case'e'ru ba'iji. Ñaca toyani jo'caguëña:

Riusu coca case'e'ë.

Yequëcua yë'ë bainreba beocua case'eta'an, yë'ë bainrebare bacuare re'huaja'guë'ë yë'ë.

Yequëcua jo'cani senjosi'cua ba'icua'eta'an, ja'ancua'eta'an, yë'ë yësi'cuare re'huani baja'guë'ë yë'ë, caguë ba'nji.

²⁶Mësacua yua Riusu bainreba beoyë case'eta'an, ja'ansiruna ti'anni, mësacuare yë'ë macuare re'huani baja'guë'ë yë'ë, gare carajeima'iguë sëani, toyani jo'caguëña Riusu.

²⁷Israel bainre cato, Riusu ira bainguë raosi'quë Isafas hue'eguë, baguëbi ñaca yihuoreba yihuoni jo'caguëña: “Ziaya yëruhuana sani mejara'carëanre cuencueni masiye poreto, Israel bainbi quë'rë ai jai jubë bain jaijeija'cuareta'an, rëño jurë se'gare tëani baja'guë'bi Riusu. ²⁸Riusubi yua baguë coca cani jo'case'e'ru güina'ru te'e jëana te'e ruiñe yo'oguë ba'ija'guë'bi.” ²⁹Isafas'ga yequë quë'rore'ga ñaca toyani jo'caguëña:

Mai ta'yejeiyereba Èjaguë Riusubi mai hua'na ba'i jubëte huesoni si'aguë, mai zin hua'na rëño jurëte jo'cama'itoca, Sodoma bain, Gomorra bain, ja'ancua'ru huesëni carajeisi'cua ruinre'ahuë mai hua'na, toyani jo'caguëña.

Los judíos y el evangelio

³⁰Ja'nca ba'iguëna, ¿Mai guere caye'ne? Judío bain jubë ba'ima'icua Riusu bain ba'iyë ro'tama'icua'eta'an, Riusubi bacuare baguë re'o bainre

re'huabi, Cristoni si'a recoyo ro'tacuare sèani. ³¹Ja'nca re'huaguèta'an, Israel bainbi Riusu re'o bain bañuni cajèn, Moisés ira coca canì jo'case'e'ru güina'ru yo'o äaye ba'licuata'an, Riusu bain ba'iyè ti'anmaè'è. ³²Ro bacua yo'o yo'oyè se'gabi Riusu bain ba'iyè ro'tacuata'an, poremaè'è. Riusuni si'a recoyo ro'tayete yëma'icua sèani, Riusu re'o bain ba'iyè ti'anmaè'è. Ja'nca ti'anmajèn, Riusu Raosi'quèreba, ba Cristo hue'eguèni èñani, gatabëna gurujaiye'ru Cristoni recoyo ro'tayè yëma'icua'bi ro tin ma'ana saè'è. ³³Riusu coca toyani jo'case'ere èñato, ñaca caji:

Yureca yè'è cuencuesi'quère re'huani, judío bain jobona saoja'guè'è yè'è.

Jesucristo hue'èji.

Ja'anguète saoguëna, bainbi baguèni èñani, ro tin ma'ana quèñèhuè.

Jesucristoni si'a recoyo ro'tatoca, jèja recoyo re'huajënna, baguè bènni senjorèn ti'anguëna, gare gati äaye beoye huanaja'guè'bi maire.

10 ¹Yureca, yè'è bain ai yèsi'cua, Israel bainre si'a recoyo oiguè, bacuare Riusuni ujaye se'ga yo'oyè. Riusu bain re'huasi'cua ba'ija'bè caguè, bacuare si'a jèja Riusuni oiguè señè yè'è. ²Bacuabi Riusuni coñu cajèn, ai re'oye yo'o yo'ojèn bañuni cajèn ba'licuata'an, Riusuni te'e ruiñe ro'tama'icua ba'iyè bacua. ³Riusu re'o bain ba'iyè huesèjèn, bacuabi ro ro'tajèn, Mai se'gabi si'a jèja yo'o yo'ojèn re'ojeiñu cajèn ba'iyè. Riusubi baguè Raosi'quèreba ba'iguète bacuani èñoguëna, baguëna te'e zi'iñe gu'a güejèn baè'è bacua. ⁴Yurera Riusubi Cristote maina raoni èñobi. Èñoguëna, Cristoni si'a recoyo ro'tatoca, Riusu re'o bain re'huasi'cua ba'iyè mai. Moisés ira coca canì jo'case'ere yo'oni re'ojeiñu gare se'e caye beoye ba'ijè'èn cabi Riusu.

⁵Moisés coca toyani jo'case'ere èñato, ñaca caji: “Riusu coca toyani jo'case'e si'ayete te'e ruiñe yo'ojèn ba'itoca, Riusu naconi si'arèn ba'ija'cua'è” caji. ⁶Ja'nca caguëna, yureña què'rè ta'yejeiye ba'i cocare maina canì jo'cabi Riusu: “Riusuni si'a recoyo ro'tatoca, baguè se'gabi maini re'oye yo'oye ro'taguè, mai gu'a juchare gare tènoni senjoja'guè'bi” yureña canì jo'cabi Riusu. Bain hua'nabi yuta baguè què'rè ta'yejeiye ba'i cocare ye'yema'icua ba'ijèn, ñaca cajèn baè'è: “Si'arèn ba'iyè gare ti'añe porema'iñè mai. ¿Jaroguèbi guènamè re'otona saiye poreguè'ne? ⁷¿Jaroguèbi bain junni huesèsi'cua ba'iruna sani huajè raiye poreguè'ne? Saiye porecuabi beoyè” cajèn baè'è. Ja'nca cajèn ba'licuata'an, Cristobi èn yijana èñaguè rani, bacua yo'oye porema'iñe case'e'ru ta'yejeiye yo'oni güina'ru yo'obi baguè. Ja'nca ta'yejeiye yo'osi'què sèani, mèsacua yua si'arèn ba'iyè porema'iñe gare caye beoye ba'ijè'èn. ⁸Riusu coca toyani jo'case'e, yequè què'rore'ga èñani, èñere ye'yeni masijè'èn: “Riusu naconi si'arèn ba'iyè yënica, guaja beoye ti'añe poreyè mèsacua. Te'e ruiñe

recoyo ro'tajën, mäsacua yi'oboanbi Riusu Raosi'quërebani si'a recoyo ro'ta cocare cajë'ën.” Ja'an cocare mäsacuani quëani achoyë yëquëna. ⁹Ja'nca ba'iguëna, mäsacua yua ën cocare cajën, Jesusbì yë'ë Èjaguëreba ba'iji cajën, si'a bainni quëajën ba'ijë'ën. Jesús junni tonsi'quëre huajëguëte go'ya rai güesebi Riusu, ja'anre si'a recoyo ro'tajë'ën. Ja'anre cani, si'a recoyo ro'tatoca, Riusubi mäsacuare tëani, baguë bainre mäsacuare re'huanì bajì. ¹⁰Maibi Jesucristoni si'a recoyo ro'tajën, Riusu re'o bainre re'huasi'cua ba'iyë. Mai yi'obobi Jesucristo ba'iyete yequëcuani quëani achojënna, Riusubi maire tëani re'huanì bajì.

¹¹Riusu coca canì jo'case'ere ëñato, ñaca caji maire: “Riusu Raosi'quëni si'a recoyo ro'tatoca, baguë bënni senjoñe ti'anguëna, gare gati ëaye beoye huanoji maire” caji. ¹²Riusubi si'a bainre te'e ënaguë ba'iji. Judío bainbi judío jubë ba'ima'icua'ru quë'rë re'o bain beoyë. Si'a bain te'e Èjaguë ba'iguë'bi Riusu. Baguë ta'yejeiye Èjaguë ba'iyete ro'tacua, si'acuani ënseye beoye baguë ba'iruna te'e choiji. ¹³Riusu coca canì jo'case'ere ëñato, ñaca caji: “Cristo ta'yejeiye ba'iyete ro'tacua, baguëni si'a recoyo ro'tajën ba'icua, ja'ancuare tëani, baguë bainre re'huanì bajì Riusu” caji Riusu coca. ¹⁴Ja'nca caguëna, Cristoni si'a recoyo ro'tama'icua ba'itoca, ¿Queaca baguë ba'iyete ro'taye'ne? Baguë ba'iyete achama'icua ba'itoca, ¿Queaca baguëni si'a recoyo ro'taye'ne? Riusu coca quëani achoguëbi bacuana saima'itoca, ¿Queaca baguë ba'iyete achaye'ne? ¹⁵Riusubi baguë bain quëani achocuare cuencueni saoma'itoca, ¿queaca baguë cocare quëani achoye'ne? Riusubi baguë bain quëani achocuare cuencueni saoye masiji. Riusu coca canì jo'case'ere ëñato, ñaca caji: “Riusu re'o coca quëani achocuabi ti'anjënna, bainbi bacuani ai bojojën saludayë” caji.

¹⁶Ja'nca ba'iyeta'an, yequëcuabi Riusu bojo coca quëase'ere achaye yëmaë'ë. Riusu ira bainguë raosi'quë Isafás hue'eguë, baguë canì jo'case'e'ru ba'iyë. Ñaca canì jo'caguëña: “Èjaguë, yë'ëbi mè'ë cocare quëani achoguëna, ba bainbi ro achajën, mè'ëre recoyo ro'tama'iñë” canì jo'caguëña. ¹⁷Ja'nca sëani, Cristo ba'iyete quëani achose'e ba'itoca, bainbi achaye poreyë. Achatoca, Cristoni si'a recoyo ro'taye poreyë.

¹⁸Ja'nca ba'iyeta'an, yequë cocare seña bayë yë'ë: ¿Israel bain yequërë Riusu coca achama'imate? Aito. Achahuë. Riusu coca canì jo'case'e'ru ba'iji:

Riusu bainbi quëani achoreba achojënna, si'a re'oto bainbi achani masihuë, caji.

¹⁹Ja'nca case'e ba'iyeta'an, se'e yequë cocare seña bayë yë'ë. ¿Israel bainbi Riusu cocare achacuata'an, yequërë te'e ruiñe ye'yema'imate? Aito. Ye'yehuë. Ye'yecuata'an, recoyo ro'taye yëmaë'ë. Ja'nca yëmajënna, Riusubi tin bainre cu'eni, Ja'ancuare yë'ë bainre re'huanì baza cabì. Moisés coca canì jo'case'ere ëñato, ñaca caji:

Yè'èbi yequë bain, gu'a bain cacuare cu'eni, yè'è bainrebare bacuare re'huayë.

Ro huesë hua'na ënocuare cu'eni yè'è bainre re'huaguëna, mësacua Israel bainbi bacuani ëñani, bacuani bëinjën ba'iyë, caji.

²⁰Caguëna, Isaías'ga jëja recoyo re'huani, judío bain jubë ba'ima'icuaire ro'taguë, Riusubi quëaguëna, ñaca cani jo'caguëña:

Yequëcuabi yè'ère cu'eye beoye ba'icuata'an, yè'ëna ti'anni masihuë.

Yè'ère choima'icuaireta'an, yè'èbi yè'è ba'iyete bacuani masi güesehuë cani jo'caguëña.

²¹Ja'nca cani jo'caguëta'an, Israel bainre ro'taguë, Riusubi quëaguëna, Isaíasbi ñaca quëani jo'caguëña: “Ja'an bainre oiguë, yè'ëna raijë'ën choireba choiguëna, bacuabi ro achajën, ro gu'a coca cajën, yè'ëna raiye yëmaë'ë” quëani jo'caguëña Isaías.

El Israel escogido

11 ¹Yureca, se'e yeque cocare señe bayë yè'è: ¿Riusubi yequërë baguë bain Israel hue'ecuare jo'cani senjoma'imaquë? Banbi. Yè'è'ga Israel bainguë ba'iyë. Abrahamre cato, yè'è ira taita ba'isi'quë baji'i. Benjamín jubë bainguë'ë yè'è. ²Riusubi ai ba'irën ro'tani, Abrahamni quëaguë: Yè'è bain Israel hue'ecuare yè'è bainrebare re'huani baza caguë, yurera bacuare jo'cani senjomajil'i. Riusu coca cani jo'case'ere ëñato, baguë ira raosi'quë Elías hue'eguë, baguë coca caguë ba'ise'ere ro'tajë'ën mësacua. Riusuni ai oiguë ujaguë, Israel bainre gu'aye quëaguëña: ³“Ëjaguë, më'è coca quëani achocuare huani senjohuë bacua. Më'è bain misabë ba'iruanre taonni senjohuë bacua. Riusuni se'e ro'taye beoye bañu cajën, ja'nca yo'ohuë. Ja'nca yo'ojëna, yè'è se'gabi më'ëni yo'o conguë ba'iyë. Ba'iguëna, yè'ère'ga huani senjo ëaye huanoguëña bacuare” quëaguëña Elías. ⁴Quëaguëna, Riusubi baguëni re'oye sehuoguëña: “Oiyë beoye ba'ijë'ën. Yequëcua yè'è bain re'huasi'cuare cuencueto, yuta siete mil bainre bayë yè'è. Ja'ancuabi huacha riusu Baal caguë, ja'an huacha riusu te'ntoni nëcose'ere gare ro'taye beoye ba'iyë bacua” sehuoguëña Riusu. ⁵Ja'nca ba'iguëna, yure'ga Israel bain rëño jurëbi Riusuni si'a recoyo ro'tacua ba'iyë. Riusubi oiguë ëñaguë, baguë yësi'cua se'gare cuencueni, baguë bainre re'huani baji. ⁶Ja'nca re'huani baguëbi, bacua yo'o yo'ojën re'ojeiyete ëñamajil'i Riusu. Bainbi yo'o yo'ojën re'ojeiñu cacuaireta'an, Riusubi ëñamajil'i. Bacua yo'o yo'ojën re'ojeiyete ëñani bojotoca, bacuare re'huani bama'ire'abi. Bacua yo'o yo'oye se'gabi re'ojeire'ahuë.

⁷Ja'nca ba'iguëna, ëñere achajën ba'ijë'ën. Israel bain jubëbi yo'o yo'ojën re'ojeiñu cacuata'an, Riusubi baguë bainre bacuare re'huamajil'i. Riusu cuencuesi'cua ja'ancua se'gare baguë bainre re'huani babi.

Yequécuaire banbi, baguë cocare achaye yëma'icuaire sëani. ⁸Ja'nca yëmajëna, Riusu coca canì jo'case'e'ru güina'ru baë'ë. Ñaca caji: “Ja'nca achaye yëmajën, Riusubi re'huaguëna, ëo caiñe huanõe ba'icuaibi saë'ë. Ja'nca saijën, bacua ñaco bacuata'an, te'e ruiñe ëñañe yëma'icua baë'ë. Bacua ganjo bacuata'an, te'e ruiñe achaye yëma'icua baë'ë. Yure tëca ja'nca ba'iyë bacua” caji Riusu coca. ⁹Ira taita ba'isi'quë David hue'eguë'ga ñaca canì jo'caguëña:

Bacuabi re'o aon re'huani Riusuni cuencuejën, Riusubi ëñani bojoja'guë cajën, ro yo'oyë bacua.

Riusu bënni senjoñe se'gabi bacuana te'e jëana tonguëna, gare jëaye beoye ba'iji bacuare.

Airu hua'i hua'nabi yija gojena tonni zemo güeseye'ru, Riusubi ba bainni güina'ru te'e jëana zeanni bënni senjoja'guëbi.

¹⁰Bacua ñaco ëñamajën, zijei re'oto ba'icua ruinja'bë, te'e ruiñe ëñani masiye yëma'icua sëani.

Bacua gu'a juchare jo'cani senjoñe yëma'icua sëani, bacua guërëbë gan gu'rurë ba'icua ruinjën, te'e ruiñe nëcani ganiñe beoye ba'ija'bë.

Riusubi bacua gu'a juchare gare huanë yema'ija'guë cayë yë'ë, canì jo'caguëña David.

La salvación de los no judíos

¹¹Yureca, se'e yequë cocare quëaye bayë yë'ë. Israel bainbi ba Cristoni recoyo ro'taye yëma'icuaireta'an, Riusubi gare jo'cani senjoñe beoji. Ja'nca ro'taye yëmajëna, Riusubi tin bainre cu'eni, baguë bainre re'huani baguëna, yequërë Israel bainbi bacua bojoyete ëñani, Riusuni se'e ro'tama'iñe. ¹²Yureca, Israel bainbi Cristoni recoyo ro'taye yëmajëna, tin bainbi Cristo ba'iyete ye'yeni, Riusu bainrebare re'huasi'cua baë'ë. Ja'nca re'huasi'cua ba'ijëna, judío bainbi Riusuni se'e ro'tani, se'e baguë bainre re'huasi'cua banica, si'a re'oto bainbi bacuare aireba bojojën ba'ija'cua'ë. ¹³Yureca, mësacua judío bain jubë ba'ima'icua, mësacuani coca yihuoguë quëayë yë'ë. Riusubi yë'ëre cuencueni, judío bain jubë ba'ima'icuaana raosi'quë sëani, mësacuana ti'anni, Riusu cocarebare mësacuana quëani achoguë ai ta'yejeiye ba' yo'ore yo'oguë, Riusuni congüë ba'iyë yë'ë. ¹⁴Ja'nca yo'oguë, yë'ë bain judío jubë ba'icua yua Riusuni se'e recoyo ro'taja'bë cayë. Tin bainbi Riusu naconi te'e bojojën ba'ijëna, Israel bainbi Riusuni se'e ro'tani baguë bainre re'huasi'cua ba'ija'bë, cayë yë'ë. ¹⁵Yureca, Israel bain jo'cani senjosi'cua ba'ijëna, yequë bainbi Riusu yësi'cuare re'huasi'cua ba'iyë. Ja'nca ba'iyeta'an, Riusubi se'e Israel bainre baguë bainre re'huaguë, ja'anrën ti'anguëna, ju'insi'cua go'ya rani huajë hua'nare

bacuare mame recoyo bacuare re'huani baja'guë'bi Riusu. ¹⁶Israel bain ira taita hua'na ba'isi'cua yua Riusu bainreba re'huasi'cua sëani, Israel bain yo'je raicuabi Riusu bainreba ba'i jubë ba'iyë. Harinabë ba'iyete Riusuna insija'yete ro'tani, ye'yeye poreyë mai. Ru'ru tëyoni insisi macabi re'o maca ba'itoca, si'abëbi re'oye ba'iji, caji Riusu. Olivo sunquiñë ba'iyere'ga ro'tani Israel bain jubë ba'iyete ye'yeye poreyë mai. Sunquiñë sitabi re'oye ba'itoca, si'a sunquiñë'ga re'oye ba'iji, caji Riusu. ¹⁷Ja'nca ba'iyë Israel bain jubë. Bacua jubë ba'icua yequëcuabi gu'ajëjënna, Riusubi quëñoni senjobi. Gu'a sunqui cabëan tëyoni senjosi'cua'ru baë'ë. Ba'ijënna, mësacua tin bain ba'icua yua ro airu sunqui cabëan ba'iyeru ba'ijën, Cristoni si'a recoyo ro'tajën, ba tëyosi parobëanna sëoni mame sacasi'cua ruën'ë mësacua. Re'o sunqui cabëan mame re'huase'e ba'iyeru Riusubi mësacuaire baguë bainre mame re'huani, baguë ba'i jobo ba'iyete mësacuana insiguë baji'i. ¹⁸Ja'nca ba'iguëna, mësacua yua ëñare bajën, Israel bain quëñoni senjosi'cua'ru quë'rë re'o bain'ë mai, caye beoye ba'ijë'ën. Yëquëna se'gabi re'o bain ba'iyë ca ëaye ba'itoca, ñaca ro'tani ye'yejë'ën: Sunqui cabëan se'gabi huajë cabëan ba'iyeporema'inë. Sunqui sitabi huajë sita ba'iguëna, sunqui cabëan'ga huajëji.

¹⁹Ja'anre ro'tajën, mësacuabi yequërë ñaca yë'ëni sehuoma'inë: “Më'ëbi te'e ruinë caguëta'an, Riusubi tin bainre baza caguë, Cristoni recoyo ro'taye yëma'icuaire quë'ñeni senjobi. Tin cabëanre mame sëoye ro'taguë, gu'a cabëanre tëyoni senjoñeru yo'obi Riusu. Ja'nca yo'oguëna yëquëna se'gabi re'o bain ba'iyë.” ²⁰Ja'anre catoca, mësacuabi te'e ruinë quëahuë. Israel bainbi Cristoni recoyo ro'taye yëma'icuaire sëani, Riusubi bacuare quë'ñeni, gu'a cabëan tëyoni senjose'e'ru bacuare senjobi. Quë'ñeni senjosi'cua ba'iyeta'an, mësacua yua Cristoni jo'caye beoye si'a recoyo ro'tajën, ja'an se'ga'ru ba'ijë'ën. Riusu yo'ose'ere ro'tani, Yëquëna se'gabi re'o bain ba'iyë caye beoye ba'ijën, ëñare bajë'ën. ²¹Riusu bain ru'ru ba'isi'cuare quë'ñeni senjose'e sëani, mësacuabi Cristoni recoyo ro'tama'itoca, mësacuaire'ga quë'ñeni senjoji Riusu. ²²Yureca, Riusu ba'iyete ro'tani ye'yejë'ën. Yequëcuare ëñaguë, ai bojoguë coñe poreji. Yequëcua Cristoni recoyo ro'taye yëma'icuaire ai jëja bënni senjoñe poreji Riusu. Israel bainbi Cristoni recoyo ro'taye yëmajënna, bacuare ai jëja bënni senjoji. Bënni senjoni, mësacuaire ëñaguë, mësacuaire cuencueni consi'quë baji'i. Ja'nca ba'iguëna, mësacua'ga Cristoni recoyo ro'taye gare jo'cama'ijë'ën. Ja'nca jo'catoca, Riusubi mësacuaire'ga quë'ñeni senjoji. Gu'a cabëan tëyoni senjose'e'ru, mësacuaire'ga quë'ñeni senjoji. ²³Ja'n'rëbi, Israel bain Cristoni recoyo ro'taye yëma'icuaire yequërë se'e bonëni, Cristoni si'a recoyo ro'tatoca, Riusubi se'e baguë bainre bacuare mame re'huani baji. Gu'a cabëan tëyoni senjose'ere inni, mame sëoni, mame saca güeseyeru güina'ru baguë bain senjosi'cuare se'e mame re'huani

baye poreji, ai pore Ējaguë sëani. ²⁴Ja'nca ba'iguëna, mësacua judío bain jubë ba'ima'icua yua ëñere ro'tani ye'yejël'ën. Mësacua yua tin jubë bain ba'ijëna, Riusubi mësacuaire baguë bainreba ba'icuaire re'huani baji. Ja'nca re'huani baye poreguëta'an, judío bain Riusu bain ru'ru ba'isi'cua quë'ñeni senjosi'cua ba'ijën, ja'n'rëbi Cristoni si'a recoyo ro'tatoca, bacuare'ga quë'rë ta'yejeiye'ru baguë bainrebare se'e mame re'huani baye poreji Riusu. Airu sunqui cabëanre jo'ya sunquiñëna saca güesetoca, jo'ya sunqui cabëan tÿose'ere quë'rë ta'yejeiye ja'ansi sunquiñëna saca güeseye masiji Riusu.

La salvación final de los de Israel

²⁵Mësacua Ai ye'yesi'cua'ë yëquëna, ro'tamajën ba'ijë'ën caguë, ëñere, bain ja'anrën huesëse'ere, mësacuanì yihuoni jo'cayë yë'ë. Israel bain jubë jobo ba'icuaabi Cristoni recoyo ro'taye yëmajën ba'iyë. Ja'nca ba'ijëna, Riusubi judío bain jubë ba'ima'icuanì choini, baguë jai jubë bainrebare bacuare re'huani baye ro'taji. ²⁶Ja'ancuare re'huani tÿjiguëna, ja'n'rëbi Israel bainbi Cristoni si'a recoyo ro'taja'cua'ë. Ja'nca ro'tajëna, Riusubi baguë bainrebare bacuare tëani, mame re'huani baja'guë'bi. Ira coca toyani jo'case'ere ëñani, ja'an ba'ija'yete masiye poreyë mai:

Judío bain jubë Israel hue'ejën ba'icuaire ba'iguë, te'eguë, Riusu cuencueni raoja'guë, ja'anguëbi ti'anni, bacuare tëani baja'guë'bi.

²⁷Riusu ru'ru ba'isirën canì jo'case'e'ru yo'oguë, bacua gu'a juchare gare senjoni, bacuare tëani baja'guë'bi.

Ja'an cocare canì jo'cabi Riusu.

²⁸Ja'nca canì jo'caguëna, yureta'an, Israel bainbi Riusu cocarebare achaye yëmajën, Cristoni je'lo bajën ba'iyë. Ja'nca ba'icuaire sëani, Riusubi bacuanì ëñaguë, baguë bain ba'iyë ënseji. Ënseguëna, mësacua judío bain jubë ba'ima'icua yua Cristoni si'a recoyo ro'tani, Riusu bain ba'iyë poreyë. Israel bain yua Riusu bain ba'iyë ënsesi'cuareta'an, Riusubi bacuare ai yëji. Bacua ira bain ba'isi'cuanì: Mësacua yua yë'ë bainreba ba'i jubë'ë canì jo'casiquë sëani, Riusubi baguë cuencuesi'cuare ai yëguë, bacuanì tëani baja'ye gare huanë yema'lji. ²⁹Riusubi baguë bainre cuencuenì choini, baguë naconi si'arën baye canì jo'casiquëbi gare tin yo'oye beoye ba'lji. ³⁰Quë'rë ru'ru ba'isirën ba'iguëna, Riusubi judío bainre cuencuenì, baguë bainre bacuare re'huani baguëna, mësacua tin bainbi Riusu coca quëani achose'ere ro huesëjën, baguëni recoyo ro'tamaë'ë. Yureta'an, judío bainbi Riusu cocare ro'taye gu'a güecua sëani, Riusubi mësacuanì oiguë ëñani, baguë bainre mësacuaire re'huabi. ³¹Ja'nca re'huaguëna, judío bainbi ëñani, mësacuanì oiguë coñete ëñani, bacuabi se'e ro'tani, Riusu cocare si'a recoyo ro'taja'cua'ë. Ja'nca ro'tajëna, Riusubi baguë bainre bacuare re'huani baja'guë'bi. ³²Yureca, Riusubi si'a bainni bacua

ro achajën ba'iyete masi güeseji. Ja'nca masi güesequëna, bacuabi, “Ai gu'aye yo'ohuë yè'ë. Riusu coca guanseni jo'case'ere achani yo'oye yëma'isi'quëbi yure yo'oza” catoca, Riusubi bacuani oiguë ënani, baguë naconi te'e zi'inni bacuare baji.

³³Yureca, mai Taita Riusu yua maire ai ro'taguë, baguë bayete maina ai ba'iyë ai insireba insiji. Ai ba'iyë ai masireba masiguë'bi ba'iji baguë. Baguë ñacobi ënani, si'aye beoru masiji. Yureca maibi baguë ro'tani cuencuese'ere, baguë yo'o yo'ose'ere, ja'anre ënani, mai gare ro'taye porema'icuaata'an, baguë se'gabi ta'yejeiye re'huani, re'oye ro'tani yo'obi cayë mai. ³⁴Baguë coca cani jo'case'eru ba'iyë güina'ru ba'iji baguëre. Baguë recoyo ro'tayete masiye yëtoca, ro mai ñacobi ënani masiye ai caraji maire. Baguëni yihuocuare cu'etoca, gare tinjama'iñë. ³⁵Bainbi bacua bayete Riusuna ro insini, ja'nrëbi coca cajën, “Riusuna ro insiguëna, baguë yua yè'ëna go'iyë ro'iyë baji” ja'anre catoca, ai huacha cajën ba'icua'ë bacua. ³⁶Yureca, ën re'oto si'a re'otore ëñato, Riusubi si'aye re'huani jo'cabi. Baguë se'gabi coca guansequëna, si'a ën re'oto re'huani jo'case'e ba'iji. Baguë se'gabi si'ayete caraye beoye baji. Baguë yërën ti'anguëna, baguë se'gabi si'aye ñu'ñujei güeseye masiji. Ja'nca sëani, baguëni re'o coca cajën, “Riusu yua ai ta'yejeiyereba ba'iguë'bi ba'iji, maire” ja'anre jo'caye beoye cajën bañuni. Ja'nca raë'ë.

La vida consagrada a Dios

12 ¹Yureca, yè'ë bain sanhuë, mësacuani ñaca yihuoreba yihuoyë yè'ë. Riusubi mësacuani ai oiguë conni, baguë re'o bainre mësacuare re'huani baji. Ja'nca baguëna, mësacua'ga mësacua ba'iyë si'ayete Riusuna insini jo'cajè'ën. Ja'nca insini jo'cajën, Riusu yëye'ru baguëni jo'caye beoye ai yëjën, baguëre yo'o concua gare ba'ijè'ën. ²Ja'nca ba'ijën, ro ën yija bain yo'ojën ba'iyë'ru gare yo'oye beoye ba'ijè'ën. Riusu bainre mame re'huasi'cua sëani, Riusu yëye se'gare ro'tani, ja'an se'gare te'e ruiñe yo'ojën ba'ijè'ën. Ja'nca ba'ijën, Riusu yëye yua re'oye se'ga ba'iguëna, Riusubi mësacua yo'o coñete re'oye ëñaguë, mësacuani bojoji.

³Ja'nrëbi, Riusubi baguë yo'ore yè'ëna oiguë ëñoguëna, mësacuare yihuo cocare quëani achoyë yè'ë. Si'acuabi ro mësacua ba'iyete ro'tajën, Yè'ë se'gabi ai re'oye yo'ohuë yè'ë, ro'taye beoye ba'ijè'ën. Mësacua yo'o case'ere te'e ruiñe masini re'oye yo'ojën ba'ijè'ën. Riusubi mësacua recoyo ro'tayete masini, baguë yo'o yo'oyete ëñotoca, ja'anre te'e ruiñe ro'tani, Riusubi yè'ëni, re'oye guansequë ba'iji cajën, Riusuni conjën ba'ijè'ën. ⁴Yureca, mai ga'nihuëbi, mai ëntë sara, guëon, ñaco, ganjo, ja'anre bajën, ga bayebi tin yo'o yo'ojën ba'iyë. ⁵Mai hua'na'ga ai jai jubë bain ba'ijën, Cristo naconi te'e ba'ijën, baguë yo'o yo'ojën, ga bainguëbi

tin yo'o yo'ojën, Cristona zi'injën, si'a jubëbi sa'ñeña conjën, te'e yo'o yo'ojën ba'iyë mai.

⁶Ja'nca ba'ijëna, Riusubi baguë bayete maina ro insiguë, ga bainguëte tin yo'o yo'oye porecuare re'huaguëna, baguë re'huase'eru ba'iyë baguë yo'ore conjën bañuni. Baguë coca masi güesese'e quëacua'ru re'huasi'cua banica, mësacua Cristoni si'a recoyo ro'tajën ba'iyë'ru baguë coca quëani achose'ere masini quëajën ba'ijë'ën. ⁷Yequëcuani yo'o concua re'huasi'cua banica, bainre yo'o conjën, re'oye yo'ojën ba'ijë'ën. Bainre ye'yocua re'huasi'cua banica, te'e ruiñe yo'o yo'ojën, bainre ye'yojën ba'ijë'ën. ⁸Bainre bojoye yihuocua re'huasi'cua banica, re'oye yihuojën, Cristoni quë'rë re'oye masijë'ën cajën, bacuani bojo güesejën ba'ijë'ën. Yequëcuani bonsere ro insicua re'huasi'cua banica, bonsere ëa ëñañe beoye ba'ijën, bainna ro insijën ba'ijë'ën. Bain ëjacua re'huasi'cua banica, te'e ruiñe ëñajën re'oye guansejën ba'ijë'ën. Bain ai yo'ojën ba'icua concua re'huasi'cua banica, güeye beoye bojojën, bacuare conjën ba'ijë'ën.

Deberes de la vida cristiana

⁹Si'a jubëbi te'e ruiñe ba'i recoyobi sa'ñeña ai yëreba yëjën ba'ijë'ën. Si'a gu'ayete güereba güejën ba'ijë'ën. Re'oye ba'iyete ro'tani, ja'anre jo'caye beoye bojojën ba'ijë'ën. ¹⁰Mësacua te'e bainre yëreba yëye'ru sa'ñeña ai yëreba yëjën ba'ijë'ën. Ja'ansi'cua ba'iyete ro'tamajën, yequëcuani quë'rë ta'yejeiye te'e ruiñe ëñajën, re'oye cajën ba'ijë'ën.

¹¹Riusubi yo'o caguëna, si'a jëja yo'o yo'ojën, ñame ro'tamajën, mësacua yo'o conjën ba'ijë'ën. Riusu Espíritu bacua sëani, si'a recoyobi yo'o yo'ojën, Riusure conreba conjën ba'ijë'ën.

¹²Cristo in rai umuguse ti'anja'ñete ro'tajën ëjojën, bojojën ba'ijë'ën. Ai yo'ojën ba'icua'tan, jo'caye beoye Cristoni si'a recoyo ro'tajën ba'ijë'ën. Riusu naconi coca cajën, caraye beoye baguëni ujajën ba'ijë'ën.

¹³Cristo bain bonse carajën ba'itoca, bacuare conjën, mësacua bonsere ro insijën ba'ijë'ën. Mësacua hu'ëna ti'ancuare bojojën, re'oye saludajën, bacuare re'oye cuirareba cuirajën ba'ijë'ën.

¹⁴Yequëcuabi mësacua gu'aye yo'otoca, bacuare re'oye cajën ba'ijë'ën. Bacuani gu'aye caye beoye ba'ijën, bacuare re'oye coñe Riusuni ujajën ba'ijë'ën.

¹⁵Bojojën ba'icua ba'itoca, bacua naconi te'e bojojën ba'ijë'ën. Ai yo'ojën oicua ba'itoca, bacua naconi te'e oijën ba'ijë'ën.

¹⁶Mësacua sa'ñeña bojojën, sa'ñeña coca cajën, te'e recoyo ro'tajën bojojën ba'ijë'ën. Yë'ë se'gabi më'ë masiye'ru quë'rë masiyë, ja'anre caye beoye ba'ijë'ën. Ro yo'o con hua'na naconi ba'ijën, bacuani bojojën, bacuani coñe gare güeye beoye ba'ijë'ën.

¹⁷Yequëcuabi mësacua gu'aye yo'otoca, bacua gu'aye yo'ose'ere'ru bacuana se'e gu'aye yo'oma'ijë'ën. Si'a bainre te'e ruiñe conjën, sa'ñeña

re'oye yo'ojën ba'ijë'ën. ¹⁸Si'a bain naconi te'e bojojën bañuni cajën, mësacua porese'le'ru bacuani re'oye yo'ojën ba'ijë'ën. ¹⁹Yë'ë bain ai yësi'cua, yequëcuabi mësacuani gu'aye yo'ojëna, bacuare'ga güina'ru gu'aye yo'omajën ba'ijë'ën. Riusu bënni senjoja'ñete ro'tajën bacuani gu'aye yo'oye beoye ba'ijë'ën. Riusu coca toyani jo'case'ere ëñato, ñaca caji: “Yë'ë se'gabi bain gu'aye yo'ocuari bënni senjoë” caguë yihuobi Riusu. ²⁰Yequë quë'rore ëñato, ñaca caji: “Më'ë je'oguëte aon gu'ana ju'intoca, baguëni aon cuiraguë ba'ijë'ën. Oco ëatoca baguëni ocore uncuajë'ën. Ja'nca re'oye yo'otoca, baguëbi ai huaji yëguë, baguë gu'aye yo'ose'ere ro'tani, gati ëaye ro'taguë ba'iji” caguë yihuobi Riusu. ²¹Ja'nca sëani, mësacuabi gu'aye yo'o ëaye ro'tatoca, gu'aye yo'oma'ijë'ën. Re'oye yo'oye se'ga ba'ijë'ën. Ja'nca ta'yejeiye ba'ijëna, mësacua je'ocuabi ro jëja beojën quëñëni saiye.

13 ¹Bain ëjacuabi guansejënna, si'acuabi achani, Jaë'ë cajën, bacua case'le'ru yo'ojën ba'ijë'ën. Riusu cuencueni re'huasi'cuare sëani, ja'nca yo'ojën ba'ijë'ën. Ëja bain si'acuare cato, Riusu se'gabi bacuare cuencueni re'huani jo'cabi. ²Ja'nca jo'caguëna, mësacuabi ëja bain guansese'ere yo'oye yëma'itoca, Riusu cuencueni jo'case'ere gu'aye sehuoyë. Ja'nca yo'otoca, mësacuare bëiñe se'ga ba'iji. ³Re'oye yo'ocuar si'nseyete ëja bainre re'huamaji'i Riusu. Gu'aye yo'ocuar si'nseyete bacuare re'huani jo'cabi. Ja'nca sëani, mësacuabi re'oye yo'otoca, ëja bainbi mësacuare te'e ruiñe ëñajën, mësacuare si'nsemajën ba'iyë. ⁴Riusure concua sëani, mësacuare'ga coñe poreyë. Ja'nca ba'ijëna, mësacuabi gu'aye yo'otoca, bacuare huaji yëjën ba'ijë'ën. Mësacuani si'nseye poreyë. Riusu cuencueni re'huasi'cua sëani, gu'aye yo'ocua si'acuare si'nseye bayë. ⁵Ja'nca re'huani jo'case'e sëani, ëja bain guansese'ere achani yo'ojën ba'ijë'ën. Riusubi yë'ëre bënni senjoja'ñe ja'an se'gare ro'tama'ijë'ën. Mësacua quë'rë se'e recoyo te'e ruiñe ro'tajën, re'oye yo'oye ro'tajën ba'ijë'ën ⁶Güina'ru, ëja bainbi impuesto curire senni achajënna, mësacua ro'ijën ba'ijë'ën. Impuesto ëjacuabi yua Riusuni conjën, impuesto curi ro'iyete guanseye bayë. ⁷Ëja bain impuesto curire ro'iyë guansejënna, mësacua ro'ijën ba'ijë'ën. Yequë ëjacuabi yequë curire ro'iyë guansejënna, mësacua ro'ijën ba'ijë'ën. Bacua guansese'le si'aye achani, re'oye sehuojën ba'ijë'ën. Bacuani te'e ruiñe ëñajën, bacuani re'oye coca cajën ba'ijë'ën. ⁸Yequëcuani gare debeye beoye ba'ijë'ën. Sa'ñeña ai yëjën, sa'ñeña ai conreba conjën ba'ijë'ën. Mësacuabi yequëcuani ai yëreba yëjën ba'itoca, Riusu guanseni jo'case'e si'aye yo'osi'cua ba'iyë mësacua. ⁹Riusu guanseni jo'ca cocare ro'tato, ñaca ba'iji: “Yequëre, yecore yahue yëye beoye ba'ijë'ën. Bainre huani senjoë beoye ba'ijë'ën. Gue jiañe beoye ba'ijë'ën. Yequë bainguë yo'ose'ere ro coqueguë camaquë ba'ijë'ën. Yequë bainguë bayete ro ëa ëñañe beoye

ba'ijj'ën." Ja'an coca guanseni jo'case'ere ro'tato, se'le yequë coca guanseni jo'case'le "Ja'ansi'quë yëguë ba'iy'e'ru, yequë bainre güina'ru ai yëguë ai oire bajj'ën" ja'an cocare achani yo'otoca, si'a guansesi coca yo'oye'ru quë'rë te'le ruiñe yo'ojën ba'iyë mësacua. ¹⁰Mësacuabi yequë bainni ai yëjën, ai oijën ba'itoca, bacuani gu'aye yo'oye beoye ba'iyë. Ja'nca sëani, mësacua bainni te'le ruiñe yëjën ba'licuabi Riusu coca guanseni jo'case'ere te'le ruiñe achani yo'ojën ba'iyë.

¹¹Yureca, canni sëtaye'ru ëñani ro'tajën ba'ijj'ën. Ñame ëama'iñe bañuni. Riusu yo'o guansese'ere quë'rë ta'yejeiye yo'ojën bañuni. Maire in rai umugusebi ai besa ti'anja'ñeta'an ba'iji. Cristoni si'a recoyo ro'tasi umugusere ro'tato, baguë in raiyete ta'yejeiye ro'tamatena, yureta'an zoe ëjoye beoye ba'iyë mai. ¹²Baguë bain ëjojën ba'licuare yuara in raiji. Ja'nca sëani, mai ja'anrë ba'isi yo'o, gu'aye yo'ose'le cato, ja'anre gare jo'cani senjojën bañuni. Baguë bainreba yo'ojën ba'iy'e'ru ba'ijjën, Cristo ba'iyete si'a bainni masi güesejën, re'oye yo'ojën bañuni. ¹³Ja'nca ba'ijjën, baguë ta'yejeiye ba'iy'e'ru ba'ijjën, re'oye yo'ojën, gu'a juchare gare yo'oye beoye bañuni. Ro a'ta fiesta yo'oni jo'chana güebeye, yequëni yeconi yahue yëni a'ta yo'oye, sa'ñeña gu'aye yo'oye, sa'ñeña bëinjën huaiye, yequëcua ba'iyete ëa ëñani bacua'ru quë'rë ta'yejeiye ba'iyë yëye, ja'anre gare yo'oye beoye bañuni. ¹⁴Mai Ejjaguë Jesucristo naconi te'le z'i'inni, baguë ta'yejeiye ba'iyebi jëja recoyo re'huani ba'ijj'ën. Maibi Riusu bainreba sëani, gu'a ëaye yo'oye'ru ro'taye beoye ba'ijjën, ja'anna bojo ëaye beoye bañuni, cayë yë'ë.

No critiques a tu hermano

14 ¹Ja'nrëbi, yequëcua, Cristoni si'a recoyo ro'tajën ba'licuabi yua Cristo bainreba mame re'huasi'cua ba'ijjën, Cristo ye'yose'e'ru te'le ruiñe ye'yeye carajën banica, mësacuabi bacuare bojojën, mësacua jubëna choijën ba'ijj'ën. Ja'nca yo'ojën, bacua yo'ojën ba'iyë, bacua ro'tajën ba'iyë, yua tin ba'itoca, mësacua yua bacuare hui'ya senni achaye beoye ba'ijj'ën. ²Yequëcuabi ro'tajën, si'a aon, si'a hua'i, ja'anre aiñe poreyë cajënna, yequëcuabi, Ja'an hua'ire gare ainma'liguë'l'ë yë'l'ë cayë. Yequëcua'ne huacha riusu hua'ina insini jo'casil'cua sëani, yurera hua'ire güejën, hua'ire ainma'licua ba'iyë. ³Ja'nca cajënna, si'a aon aincuabi yua ja'an ro'tacuare "Riusu bain ro'taye'ru tin ro'tayë mësacua" catoca, ai huacha cayë mësacua. Hua'ire ainma'licua'ga yua si'a aon aincuani gu'aye cayë beoye ba'ijj'ën. Riusu mame re'huase'ere ro'tajj'ën. Si'acua Cristoni si'a recoyo ro'tacua, ja'ancuare baguë bainrebare re'huani baji Riusu. ⁴Ja'nca sëani, Cristo bainbi mësacua ro'tajjën yo'oye'ru tin yo'ojënna, bacuani gu'aye cayë beoye ba'ijj'ën. Riusu se'gabi baguë bain bëñnete cayë poreji. Baguëbi ga bainguëni ëñani, Re'o bainguë ba'iji canica, ¿mësacua queaca tin cayë

masiye'ne? Mai Ējaguēbi baguēte re'o bainguēte re'huani baguē, baguēte gare senjoñe beoye ba'ija'guē'bi.

⁵Ja'n'rēbi, yequēcua Cristoni si'a recoyo ro'tacuabi “Yequē umuguseña Riusu quē'rē jēja umuguseña'ē” cayē. Yequēcua tin ro'tacuabi “Si'a umuguseña te'le ba'iji” cayē. Cristo bain jubē ba'icuabi tin ro'tajēn, jēja umuguseña ba'iyete tin catoca, sa'ñeña gu'aye caye beoye ba'ijē'ēn. Ga bainguē se'gabi Riusu yēyete ro'tani, masini yo'ojēn ba'ijē'ēn. ⁶Yequēcua, Te'le umuguseña Riusu jēja umuguseña'ē cajēn, ja'an umuguseña ba'iyete bojojēn ro'tayē, Riusuni ai yēreba yēcua sēani. Yequēcua ja'nca ro'tamajēn, Si'a umuguseña yua te'le re'oye ba'iji ro'tayē. Bacua'ga Riusuni ai yēreba yēcua ba'iyē. Yequēcua si'a aon aincuabi Riusuni te'le ruiñe ro'tajēn, bacua hua'ire ainjēn bojoyē, Riusuni Surupa cacua sēani. Yequēcua hua'ire ainma'icuabi Riusuni ai yēreba yējēn, bacua aonre bojoyē, Riusuni Surupa cacua sēani.

⁷Yureca, si'a bain Cristoni si'a recoyo ro'tacua yua Riusu bain re'huasi'cuare sēani, yē'ē yua mēsacuani ja'nca yihuoguē cayē yē'ē. Mai ba'iyete ro'tato, Ro mai yēse'e se'gare yo'ojēn bañuni caye beoye ba'iyē. Mai junni huesēyete ro'tato, Ro mai yēse'e se'ga'ru junni huesēye poreyē mai caye beoye ba'iyē. ⁸Mai Ējaguē cuencueni re'huase'e sēani, baguē se'gabi mai ba'iyete baji. Maibi huajējēn ba'ijēnna, mai Ējaguē yēye yo'oyete maini baji. Mai junni tonrēn ti'anguēna, mai Ējaguē cuencueni re'huase'e ba'iji. Ja'nca sēani, huajējēn ba'itoca, mai Ējaguēbi maini baji. Junni tontoca, mai Ējaguēbi maini baji. Ja'nca sēani, ro mai yēse'ere gare yo'oye beoye bañuni. ⁹Cristobi ja'an ro'ire junni tonni, ja'n'rēbi go'ya raji'i. Huajējēn ba'icua, junni tonsi'cua, si'acua Cristoni si'a recoyo ro'tacua, ja'ancuani baguē bainre re'huani baye ro'taguē, ja'nca yo'obi.

¹⁰Ja'nca ba'iguēna, mēsacuabi mēsacua bain Cristoni ro'tacuani gu'aye caye beoye ba'ijē'ēn. Mēsacuabi ēn cocare cajēn, “Bacuabi tin yo'oye ro'tajēn, re'oye yo'oye ti'anma'iñē. Yē'ē se'gabi re'oye yo'oyē” ja'anre gare caye beoye ba'ijē'ēn. Ēn yija carajeirēn ti'anguēna, mai si'acuabi mai yo'ojēn ba'ise'e, gu'aye yo'ose'e, re'oye yo'ose'e, si'ayete ro'tani, Riusuni sehuoye bayē. ¹¹Riusu coca toyani jo'case'e, ñaca ro'tajēn ba'ijē'ēn:

Mēsacuani te'le ruiñereba caguē quēayē, caji Riusu.

Si'a bainbi yē'ēna rani, yē'ēna gugurini rēañe bayē.

Si'a bainbi yē'ēni cajēn, “Quē'rē ta'yejeiye Ējaguē ba'iyē mē'ē” yē'ēni te'le caja'cua'ē.

¹²Ja'nca toyani jo'case'e sēani, mai si'acuabi te'ena, te'ena, Riusuna ti'anni, mai ro'tajēn ba'ise'e, mai yo'ojēn ba'ise'e, Riusubi ro'ta güeseguēna, si'ayete Riusuni sehuoye bayē.

No hagas tropezar a tu hermano

¹³Ja'nca sēani, yureña, se'le sa'ñeña gu'aye caye beoye bañuni. Riusu bainrebani Cristote jo'ca güesema'iñe cajēn, “Ja'ancuabi re'oye yo'oye

ti'anma'iñë” caye beoye bañuni. 14Mai Ëjaguë Jesús masi güesese'e sëani, si'a aon aiñe re'oye ba'iji. Ja'nca masiguëta'an, yequëbi “Huacha riusuna insisi hua'ire aiñe gu'aji” catoca, aiñe beoye ba'ija'guë. 15Ja'nca caguëbi më'ë hua'i aiñete ëñani, recoyo gu'ajetoca, më'ëbi baguëni oiye beoye ba'iyë. Më'ë ai yëguë ba'iyete baguëni ëñoma'iñë më'ë. Cristobi baguë gu'a jucha ro'ire junni tonsi'quë sëani, më'ë hua'i aiñete ro'tani, baguëbi ëñani gu'aye ro'tatoca, aiñe beoye ba'ijë'ën. 16Yë'ë ta'yejeiye ba'iyete gu'aye cama'ija'guë cajën, më'sacua ëñajën ba'ijën, re'oye yo'oye se'ga ba'ijë'ën. 17Riusubi baguë bain cuencuesi'cua naconi te'e ba'iguëna, maibi aon aiñe, gono uncuye, ja'anre ta'yejeiye ro'tama'iñë. Te'e ruiñe ba'i recoyo ro'taye, sa'ñeña bojojën ba'iyë, Riusu Espíritu naconi te'e ba'iyë, ja'anre ai ta'yejeiye ro'tajën ba'iyë mai. 18Cristo yo'o guansese'ere ja'nca yo'ojën, Cristo bain mai naconi te'e ba'icuaire ro'tajën bañuni. Bacuabi mai ba'iyete ëñani, Cristoni quë'rë re'oye ye'yeja'bë cajën, ëñajën ba'ijën, re'oye yo'ojën bañuni. Ja'nca ba'itoca, Riusubi maire bojoi. Bain'ga maire te'e ruiñe ëñajën ba'iyë.

19Sa'ñeña te'e bojojën bañuni cajën, Cristo ba'iyete quë'rë ye'yeni quë'rë jëja recoyo re'huaye, ja'anre sa'ñeña conjën bañuni cayë. 20Ja'nca sëani, më'sacua yëse'ere yo'ojën, yequëcua më'sacuare ëñacuani huacha yo'o güesetoca, ai gu'aye yo'oyë më'sacua. Si'a hua'i yua aiñe re'oye ba'iyeta'an, yequëcuabi më'sacua hua'i aiñete ëñani, Huacha riusu hua'ini insisi hua'ire aiñe re'oji ro'tatoca, më'sacuabi ro gu'aye yo'oyë. 21Më'sacua hua'i aiñe, jo'cha uncuye, ja'ncara'ru yo'oni, më'sacua bainni Cristote recoyo ro'taye jo'ca güesetoca, ja'anre ainmajën uncumajën ba'ijë'ën. 22Më'sacua Cristoni si'a recoyo ro'tacuabi yequëcua Cristo bainni cajën, “Si'a hua'ire ainjë'ën” hui'ya caye beoye ba'ijë'ën. Më'sacua hua'ire aiñe re'oji masijën ba'icuata'an, më'sacua ëñajën ba'ijën, Riusuni yo'o conjën, baguë naconi te'e bojojën ba'ijë'ën. 23Yequëcuabi cajën, “Huacha riusuna insisi hua'ire aintoca gu'aji” cani, ja'nrebi ja'an hua'ire aintoca, gu'aye yo'ohuë bacua, caji Riusu. Mai hua'na, Cristo bainbi ja'ansi'cuabi ro'tajën, “Ën hua'ire aintoca, gu'aye yo'oyë yë'ë” ro'tani, ja'anrebi ja'an hua'ire aintoca, Riusubi mai ba'iyete ëñani, Gu'aye yo'ohuë më'ë caji.

Agrada a tu prójimo, no a ti mismo

15 1Yureca, maibi Cristo naconi ta'yejeiye ye'yesi'cuabi yua yequëcua Cristo naconi ta'yejeiye ye'yema'icuani oijën, Cristoni quë'rë jëja recoyo ro'tayete bacuare conjën bañuni, cayë. Ro mai yëse'e se'gare yo'oye beoye bañuni, cayë. 2Ja'an ye'yema'icuaire ro'tani, Cristoni quë'rë re'oye conjën ba'ija'bë cajën, Cristo naconi ta'yejeiye yo'oye bacuani ye'yojën bañuni. 3Cristote ro'tato, ro baguë yëse'e se'gare yo'oye beoye baji'i. Riusu yëse'e se'gare yo'oguë, ai ja'siye ai yo'oye babi. Riusu

coca toyani jo'case'e'ru ñaca baji'i: "Bainbi mè'èni je'o coca canì jèhuajèn, güina'ru yè'ère'ga je'o canì jèhuahuè" toyani jo'case'e sèani, ja'nca baji'i. ⁴Riusu ira coca toyani jo'case'ere masiye poreyè mai. Riusu bain ja'anrè ba'isi'cuabi ai yo'ojènna, Riusubi bacuani ai congüè baji'i. Ja'nca congüè ba'iguèna, mai'ga ai yo'ocuata'an, què'rè jèja recoñoa re'huayè. Riusu conja'ñete jo'caye beoye èjojèn, bagüè naconi si'arèn ba'ija'ye bojojèn ro'tayè mai. ⁵Aito. Mai Èjaguè Riusubi maini ai ta'yejeiye coñe masiji. Ai jèja recoñoa bacuare maire re'huaji. Ja'nca re'huaguèbi mèsacuare'ga congüè, què'rè jèja recoñoa bacuare mèsacuare re'huaja'guè. Sa'ñeña te'e recoyo ai bojo huanõe ba'icuaire mèsacuare re'huaja'guè. Mai Èjaguè Cristo Jesús masi güeseguè ba'ise'e'ru güina'ru sa'ñeña recoyo te'e bojojèn ba'ijè'èn. ⁶Ja'nca ba'ijèn, mai Taita Riusuni cajèn, "Ai ta'yejeiguè'bi ba'iyè mè'è" jo'caye beoye jèja canì acojèn ba'ijè'èn. Mai ta'yejeiye Èjaguè Jesucristo, bagüè Taitare sèani, ja'nca canì acojèn ba'ijè'èn.

El evangelio es anunciado a los no judíos

⁷Ja'nca ba'ijèn, sa'ñeña te'e recoyo bojojèn, mèsacua si'a Cristo bain ba'i jubèna ñè'canì ba'ijè'èn. Cristobi mèsacuare ñè'conì baye'ru, mèsacua güina'ru sa'ñeña ñè'canì ba'ijè'èn. Ja'nca ñè'canì ba'ijèn, Riusu ta'yejeiyete aireba masi güeseyè mèsacua. ⁸Cristo ba'iyete cato, èñere mèsacuani quèayè yè'è. Judío bainna ti'anni, Riusu jia'nonì case'e bacua ira èja taita sanhuè ba'isi'cuani canì jo'case'e, ja'an canì jo'case'e'ru güina'ru ba'ija'guè caguè baji'i. Riusubi guansegüèna, Cristobi achani, judío bainni ai re'oye yo'obi. ⁹Ja'nca yo'ogüè, judío bain jubè ba'ima'icua'ga Riusu oigüè coñete ye'yeni Riusuni bojojèn, Riusu ta'yejeiyete masi güeseyèn ba'ija'bè caguè, judío bainna ti'anbi Jesucristo. Riusu coca toyani jo'case'e'ru güina'ru baji'i Jesusre. Èñere èñani masijè'èn:

Yureca, mè'è ba'iyete judío bain jubè ba'ima'icuañi masi güeseni, mè'è ta'yejeiyete bojoguè, bacuani quèani achoguè gantayè yè'è.

¹⁰Ja'nca toyani jo'case'e ba'iguèna, yequè què'rona èñato, Riusubi ñaca canì jo'caguèna:

Mèsacua judío bain jubè ba'ima'icua yua Riusu bainreba naconi ñè'canì, bagüè ba'iyete te'e bojojèn ba'ijè'èn.

¹¹Ja'nca canì jo'caguè, se'e ñaca canì jo'case'e ba'iji:

Mèsacua judío bain jubè ba'ima'icua yua mèsacua Èjaguèrebare bojojèn, bagüè ta'yejeiyete quèani acojèn ba'ijè'èn.

Si'a bainbi baguète güina'ru quèani acojèn bojojèn ba'ija'bè, canì jo'case'e ba'iji.

¹²Ja'n'rèbi, se'e Isafás toyasi pèbèna èñato, ñaca caji:

Mai ta'yejeiye Ējaguë ira taita ba'isi'quë Isaí hue'eguë baguë
mamaquë yo'je rajja'guëbi maina ti'anja'guë'bi.

Ti'anni si'a re'otoña bain Ējaguë ruinguëna, judío bain jubë
ba'ima'icubi baguëni si'a recoyo ro'tani, baguë tëani bayete
ëjojën ba'ija'cua'ë, caji Riusu coca.

¹³Yureca mai Taita Riusuën.

Si'a bainbi baguëte güina'ru quëani achojën bojojëbi maire, se'e ju'iñe
beoye ba'icuaire, baguë naconi te'e ba'icuaire maire re'huaja'guëre
sëani, jo'caye beoye ëjoye poreyë mai. Mësacuabi Cristoni si'a
recoyo ro'tajëna, Riusubi mësacuare güina'ru re'huaja'ye caguë,
caraye beoye recoyo bojojën ba'icuaire mësacuare re'huani baja'guë.
Ja'nca re'huani baguëna, baguë Espíritu ta'yejeiye ba'iyete bajën,
baguë re'oye yo'oja'ye cani jo'case'ere bojojën ëjoye poreyë mësacua.

¹⁴Yureca, yë'ë bain sanhuë, mësacua jëja recoyo bayete ro'taguë,
mësacua te'e ruiñe ro'tajën ruinjaë'ë cayë. Ai masiye ye'yesi'cuabi
yua sa'ñeña ye'yoni yihuoye poreyë. ¹⁵Ja'nca ba'ijëna, yë'ëbi yua
Mësacua huanë yeye beoye ba'ijë'n caguë, yë'ë yihuo coca ma'carëanre
mësacuana te'e ruiñereba toyani saohuë. Riusubi yë'ëni ai ba'iyë ai
conguëna, ja'nca yo'ohuë yë'ë. ¹⁶Judío bain jubë ba'ima'icuaana saiguëna,
Jesucristobi yo'o caguë, bacuare conguë ba'ijë'n caguë, Yë'ë cocarebare
bacuana quëani achoguë ba'ijë'n caguë, yë'ëre cuencueni re'huabi.
Re'huaguëna, Riusu tëani bayete judío bain jubë ba'ima'icuaani quëani
achoguë ba'iyë yë'ë. Riusubi, Bacuani bani bojoza caguë, baguë Espíritu
bacuana meni tonni, baguë bainrebare bacuare re'huaye ro'taji.

¹⁷Riusubi yë'ëre cuencuesi'quë sëani, yë'ëbi Jesucristoni yo'ore conguë,
Ai re'o yo'o ba'iji caguë, baguë yo'ore yo'oguë bojoyë yë'ë. ¹⁸Cristo
se'gabi ai ta'yejeiye yo'oguëna, baguë yo'ore yo'oye porehuë yë'ë. Cristobi
yo'o caguëna, ja'anre yo'oni, judío bain jubë ba'ima'icubi Riusuni achani,
Cristoni si'a recoyo ro'taja'bë caguë, baguë cocarebare quëani achoyë
yë'ë. Ja'nca quëani achoguë, Cristo yo'ore yo'oguë, ¹⁹Riusu Espíritubi
ta'yejeiye conguëna, Riusu ta'yejeiye yo'ore si'a jëja yo'oni, bainni masi
güesehuë yë'ë. Masi güesequë, Te'e ruiñe ba'i coca'ë caguë, Jerusalenbi
sani, Ilírico ba'i re'otona ti'añe tëca, Cristo mame re'huani baja'ye, ja'an
cocare quëani achoni tëjihüë yë'ë. ²⁰Ja'nca quëani achoguëna, Cristo
ba'iyete achama'isi'cuabi Cristo mame re'huani bayete achajën ba'ë.
Yequëcua yua Riusu cocarebare ru'ru quëani achojën ba'itoca, yë'ëbi
ja'anruanna güina'ru quëani achoma'iñe caguë ba'ë. ²¹Riusu coca toyani
jo'case'ru güina'ru ba'ija'ye ba'iji. Tin bainbi baguë cocarebare achani
masija'cua'ë caji. Ja'nca sëani, ën cocare achani ro'tajë'n:

Baguë ba'iyete huesëcuabi yurera achani, baguëte ye'yeni, baguëte
te'e ruiñe masija'cua'ë, toyani jo'cabi Riusu.

Pablo piensa ir a Roma

22 Ja'nca quëani achoguë ganiguë, yua mësacuani ëñaguë saza casi'quëta'an, porema'iguë baë'ë. Saiye yësi'quëta'an, yurera tëca saiye poremaë'ë yë'ë. 23 Yureca, ënjo'on ba'i re'otona ganiguë, Riusu yo'ore yo'oni tëjihue yë'ë. Ja'nca ba'iguëbi mësacua ëñajaza zoe tëcahuëan ba'ie casi'quë mësacuana yureca saiye ro'tayë yë'ë. 24 España yijana saiguë, ja'an ma'abi ganiguë, mësacuana yureca ti'anni ëñaguë bojoja'guë'ë. Eñaguë bojoguëna, yequërë mësacuabi yë'ëre, Española saiguëte bojojën, baruna conjën saoma'inë. 25 Ru'ru, yë'ëbi Cristo bain jubë Jerusalén ba'icuana bonsere sani insijaza caguë ba'iyë. 26 Macedonia, Acaya, ja'an Cristo bainbi judío bain jubë ba'ima'icua, Cristo bain bonse beo hua'na Jerusalén ba'icua coñu cajën, bacua bain bonsere bëyoni, ja'anruna saoye ro'tahuë. Ja'an bonsere sani insija'guë'ë yë'ë. 27 Judío jubë bain ba'ima'icuabi bacua coñe yëtoca, re'oye ba'iji ro'tahuë bacua. Judío bain Cristoni si'a recoyo ro'tacuabi yua Cristo ta'yejeiye ba'iyete bacuani bojojën masi güesejënna, bacuabi bacua bonsere bëyoni, bacuana go'ie insiye'ru ro insiye bayë. 28 Ja'an bonsere yuara inni, Jerusalenna sani, insicaiyë yë'ë. Ja'nca yo'oni tëjini, ja'nrebi Española saiguëbi mësacua naconi choa ma'carë bëani huajëni bojoguë, se'e España yijana ganiguë saiye. 29 Ja'nca ti'anni bëaguë, Cristo cocarebare mësacuani quëani achoguëna, Cristobi ta'yejeiye congüëna, mailbi sa'ñeña te'e bojojën, sa'ñeña quë'rë jëja reconoia re'huajën ba'ija'cua'ë.

30 Yureca, yë'ë bain sanhuë, mësacua yua mai Eñaguë Jesucristo bain re'huasi'cuabi sa'ñeña ai yëreba yëjën ba'iyë. Riusu Espíritute bacua sëani, sa'ñeña recoyo te'e bojojën, yë'ëre Riusu cocarebare si'aruana quëani achoguë ganiguëte ro'tajën, mësacua si'a jëja Riusuni yë'ëre uajën ba'ijë'ën. 31 Judea bain Cristoni recoyo ro'tama'icuabi yë'ëre gu'aye yo'oma'ija'bë cajën, Riusuni uajën ba'ijë'ën. Ja'nrebi, Jerusalén ba'icua Cristo bainreba, bacua'ega uajën ba'ijë'ën. Yë'ë bonse sani insija'yete ai bojojën coja'bë cajën, Riusuni uajën ba'ijë'ën. 32 Riusubi ja'nca contoca, mësacuana re'oye ti'anni bojoye poreyë yë'ë. Ja'nca ti'anni, mësacua jubë naconi te'e recoyo ba'iguë, Huajë recoyo ba'iguë runza caguë ëjoyë yë'ë. 33 Yureca, mai Taita Riusubi mësacua naconi ba'iguë, yua mësacua recoyo re'o huanone ba'icua re'huani baja'guë, caguë ujayë yë'ë. Ja'nca yo'oja'guë.

Saludos personales

16 1 Yureca yëquëna jubë baingo Febe hue'egote mësacuana saoguëna, bagoni bojojën, bagote conjën ba'ijë'ën. Cristo bain Cencrea huë'e jobo ba'icua ai re'oye consi'core sëani, 2 bagoni bojojën,

bagote re'oye cuirajën bajë'ën. Mësacua yua Riusu bainreba ba'ijën, bagoni te'e bojojën te'e ruiñe conjën ba'ijë'ën. Ai jai jubë bainre congo, yë'tëre'ga congo ba'isi'cobi yequërë bonse caratoca, bagore carayete bagona ro insijën, bagoni bojojën ba'ijë'ën. ³Prisca, Aquila, ja'an hua'nabi yë'të naconi Cristo yo'o conjënna, bacuare saludajë'ën. ⁴Ba samucuabi yë'tëre oijën ba'ijën, yequëcuabi yë'tëre huani senjoma'iñe cajën, yë'të ro'ina huani senjosi'cua'ru ba'ire'ahuë. Yë'tëbi bacuare ro'taguë, Riusuni Surupa caguëna, judío jubë bain ba'ima'icua, si'a Cristo bain ba'i jubë ba'icua'ga ba samucuaire ro'tajën, ai bojojën, Riusuni Surupa cajën ba'iyë. ⁵Ba samucua ba'i huë'e ñë'cajën ba'icua, Cristoni ujajën gantajën ñë'casi'cua, ja'ancuare'ga saludajë'ën. Yë'të bainguë ai yësi'quë Epeneto hue'eguëre'ga saludajë'ën. Asia yija bainguëbi Cristoni si'a recoyo ru'rureba ro'taguë ba'isi'quëbi ba'iji. ⁶María hue'egore'ga saludajë'ën. Mësacua naconi ba'igobi ai re'oye te'e yo'o consi'co ba'igo. ⁷Andrónico, Junias, bacuare'ga saludajë'ën. Yë'të te'e jubë bain ba'ijën, yë'të naconi te'e ya'o huë'e ñu'isi'cua baë'ë. Cristo cuencueni raosi'cua ba'i jubëbi bacuare quëato, ai re'oye yo'o conjën ba'iyë, quëayë. Yë'tëbi Cristoni recoyo ro'taguë ba'isirënre ro'tato, bacuabi ru'ru Cristoni si'a recoyo ro'tahuë.

⁸Ampliato hue'eguëre'ga saludajë'ën, yë'të naconi mai Ëjaguëni te'e bojoguë ba'iguëre. ⁹Urbano hue'eguëre'ga saludajë'ën. Mai naconi te'e jubë ba'iguë, Cristoni te'e conguë ba'iji. Mai bainguë ai yësi'quë Estaquis hue'eguëre'ga saludajë'ën. ¹⁰Apelesre'ga saludajë'ën. Si'acuabi baguëni ëñajën, Cristo yo'ore te'e ruiñereba conguë'bi ba'iji cayë. Aristóbulo hue'eguë, baguë te'e huë'e bainre'ga saludajë'ën. ¹¹Yë'të bainguë Herodión hue'eguëte saludajë'ën. Narciso hue'eguë, baguë te'e huë'e bain, mai Ëjaguëni si'a recoyo ro'tajën ba'icua, bacuare saludajë'ën. ¹²Mai Ëjaguëre yo'o concua, Trifena, Trifosa, ja'ancuare saludajë'ën. Mai baingo ai yësi'co Pérsida hue'egore'ga saludajë'ën. Mai Ëjaguë yo'ore congobi ai jëja yo'o yo'ogo ba'igo. ¹³Rufo hue'eguë, mai Ëjaguëni si'a recoyo te'e ruiñe ro'taguë, ja'anguëre'ga saludajë'ën. Baguë pë'cagore'ga saludajë'ën. Yë'të'ga bagote ro'taguë, bagoni Mamá cayë. ¹⁴Asíncrito, Flegonte, Hermas, Patrobas, Hermes, bacuare saludani, mai jubë bain Cristoni si'a recoyo ro'tacua, bacua naconi ba'icuaire'ga saludajë'ën. ¹⁵Filólogo, Julia, Nereo, Nereo yo'jego, Olimpás, bacua jubë Cristo bain ba'icuaire'ga saludajë'ën.

¹⁶Mësacua yua sa'ñeña te'e bojojën, sa'ñeña su'ncajën saludajën ba'ijë'ën. Cristo bain jubëan si'a re'otoña ba'icuabi mësacuare saludaye cahuë.

¹⁷Yureca, yë'të bain sanhuë, yequëcuabi mësacua jubëna ti'anni, Bëin cocare bëyoñu cajën, Riusu ma'a ganiñete ënse bi'ratoca, bacuare masini, bacuare zi'iñe beoye ba'ijë'ën. Bacuabi mësacua Cristo coca te'e ruiñe

ye'yesel'ere yëma'ijën, tin ye'yojën ba'licua sëani, ja'nca te'e zi'inmajën ba'ijj'ën. ¹⁸Mai Ējaguë Jesucristo yo'ore coñe beoye ba'iyë bacua. Ro bacua gue ëaye yo'oye se'gare ro'tajën ba'iyë. Curire tëani bañu cajën, te'e ruiñe sehuoye huesëcuana sani, Bacuani re'oye achoye cañu cajën, bojora'rë coqueyë. ¹⁹Yureca, mësacua ba'iyete cato, mësacuabi Riusu cocare te'e ruiñe achani yo'ojën ba'iyë. Si'a bainbi ja'anre masiyë. Ja'nca sëani, mësacuare ai bojoye ro'taguë, mësacuanî ñaca yihuoyë yë'ë. Re'oye yo'oyete ai masiye ye'yejën ba'ijj'ën. Gu'aye yo'oyete ëñanica, gare coque güesema'ijj'ën. Gue gu'aye yo'oye beoye ba'ijj'ën. ²⁰Ja'nca ba'iguëna, zupai huatibi mësacua jobona yo'o yo'oguëna, mai ta'yejeiye Riusu bojo recoñoa re'huaguëbi zupai yo'ore ënseni quë'rë ta'yejeiye yo'oja'guë'bi. Baguë cocare añani canî jo'caguëna, ro'tani cayë yë'ë: “Eva mamaquë yo'je raija'guëbi ta'yejeiye yo'oni më'ë sinjobëna quëonni si'aja'guë'bi, baguë guëonbi” canî jo'caguëña Riusu.

²¹Yureca, Timoteo hue'eguë, yë'ë naconi Cristo yo'ore conguë, baguëbi mësacuare saludaye saoji. Yequëcua yë'ë baincua, Lucio, Jasón, Sosípater, bacua'ga mësacuare saludajë'ën cahuë.

²²Yë'ë'ga Tercio hue'eguë Pablo cocare toyacaguëbi mai Ējaguëni si'a recoyo ro'taguë, mësacuare saludayë yë'ë.

²³Cayo hue'eguë'ga mësacuare saludaye cabi. Baguë huë'ere ba'iyë yë'ë, Cristo bain ñë'ca huë'ere. Bacuabi ënjo'ona rani, si'a jubëbi Riusuni ujajën gantajën bojoyë yëquëna. Erasto hue'eguë, ën huë'e jobo curi re'hua ëjaguë, baguë'ga mësacuare saludaye saoji. Cuarto hue'eguë, mai jubë bainguë yua mësacuare saludajë'ën cabi.

²⁴Mai Ējaguë Jesucristobi mësacua jubë si'acuare ai ta'yejeiye conguë ba'ija'guë. Baguë bayete mësacuana caraye beoye ro insireba insiguë ba'ija'guë. Ja'nca ba'ija'guë, cayë.

Alabanza final

²⁵Yureca, mai Ta'yejeiye Ējaguë Riusuni bojojën, ta'yejeiye baguëni caraye beoye cajën bañuni cayë. Baguë se'gabi mësacuare quë'rë jëja recoyo ro'tacuare re'huaye masiji. Bainre tëani re'huani baye, Jesucristo ba'iyete ye'yose'e, yë'ë coca quëani achose'e, ja'anre ro'tani, Riusu coñete mësacua masiyë. Riusubi ru'rureba ba'isirënbi ja'anre ro'tani, bainni zoe te'e ruiñe masi güesema'iguë baji'i. ²⁶Ja'nca ba'iguëbi baguë ira bain raosi'cuabi baguë cocare toyani jo'cajënna, baguë tëani re'huani bayete maini yurera quëani achoni jo'cabi. Carajeiye beoye ba'iguë sëani, mai Taita Riusubi ja'anre guansegüëna, maina jo'case'e baji'i. Baguëbi ru'ru ba cocare te'e ruiñe achoma'iguë, yurera si'a re'otoña bainni baguë cocarebare te'e ruiñereba quëani achobi. Yë'ë cocare te'e ruiñe achani, Cristoni si'a recoñoa ro'tajën ba'ijj'ën caguë, si'a jubë bainni masi güesebi.

²⁷Mai ta'yejeiye Ęjaguē Riusu se'gabi si'aye te'e ruiñe masiji.
Jesucristobi baguē ba'iyete maini masi güeseguē raiguēna, baguēna
bojojēn, baguēni ta'yejeiye cocare caraye beoye careba cajēn bañuni.
Ja'nca ba'ija'guē.